

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ปฐมวัยศึกษา)

ปริญญา

ปฐมวัยศึกษา

การศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย
ของเด็กปฐมวัย

Effects of Computer Assisted Instruction Application on Reading Skill in Thai Spelling
of Preschool Children

นามผู้วิจัย นางสาวจินตนา ตันตติสาครเขต

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลธิชา สามีโต, Ed.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์ปัทมาวดี เล่ห์มงคล, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดารัตน์ สารสว่าง, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สิงสีทงี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อ
ทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย

Effects of Computer Assisted Instruction Application on
Reading Skill in Thai Spelling of Preschool Children

โดย

นางสาวจินตนา ตันติสาครเขต

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ปฐมวัยศึกษา)

พ.ศ. 2553

จินตนา ตันติสาครเขต 2553: ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะ
การอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(ปฐมวัยศึกษา) สาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลาริป สมหาหิโต, Ed.D. 102 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อ
ทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลัง
ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน ของโรงเรียน
ศรีอรุณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 30 แผน และ
แบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน dependent t-test และ independent t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์
ช่วยสอนมีคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ด้วย
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสูง
กว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Jintana Tantisakornket 2010: Effects of Computer Assisted Instruction Application on Reading Skill in Thai Spelling of Preschool Children. Master of Education (Early Childhood Education), Major Field: Early Childhood Education, Department of Education. Thesis Advisor: Assistant Professor Chalatip Samahito, Ed.D. 102 pages.

The purpose of this research was to study effects of computer assisted instruction application on reading skill in Thai spelling of preschool children.

The subjects used in this research consisted of 30 male and female preschool children ranging in age from 5 to 6 years old and were studying in kindergarten level 3 class in the second semester year of 2009. Subjects were selected by using cluster sampling technique from Sriarunotai school, Muang district, Ranong province. The instruments were 30 plans of computer assisted instruction experience provision and the test of reading skill in Thai spelling. The obtained data was analyzed by mean, standard deviation, dependent t-test and independent t-test.

The results of this research showed that: 1) preschool children who received the experience provision with computer assisted instruction had higher reading skill in Thai spelling scores than before received the experience provision with computer assisted instruction at the level of .05 significance; 2) preschool children who received the experience provision with computer assisted instruction had higher reading skill in Thai spelling scores than preschool children who received the experience provision in the general classroom at the level of .05 significance.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลาริปี สมาหิโต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้สละเวลาในการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ชนิศวรา เลิศอมรพงษ์ ประธานในการสอบ และรองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณา ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ดร.อรพรรณ บุตรกัตตัญญู ดร.ชวันพิศ ชุมคง และ อาจารย์อภิรต์นาคา ทองแกมแก้ว ทั้งนี้ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ และคณะครูอาจารย์ โรงเรียนศรีอรุโณทัย ที่ได้กรุณาให้ความรู้ ให้การสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดทำ วิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดีตามความมุ่งหมาย และขอขอบคุณน้องๆ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนศรีอรุโณทัย ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณปู่เสียง คุณตาสิน คุณย่าณี คุณยายบุญให้ คุณพ่อประจักษ์ คุณแม่สุวรรณี ญาติทุกคนในครอบครัวต้นตีสาคะเขต และครอบครัวจุลเสณีย์ชร และคณาจารย์ทุกท่าน ที่อบรมเลี้ยงดู ให้กำลังใจในการศึกษา และให้การสนับสนุนในทุกเรื่องด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณ น้องทั้ง 3 คน และเพื่อนทุกคน ที่คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจมาโดยตลอด จนทำให้ผู้วิจัยสามารถ มีวันนี้ได้ และทำให้การศึกษาปริญญาโทเต็มไปด้วยความสุข และเหตุการณ์ที่น่าประทับใจ

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้บุพการี และคณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

จินตนา ตันตีสาคะเขต

พฤษภาคม 2553

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (4)

บทที่ 1 บทนำ 1

ความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

ขอบเขตการวิจัย 4

ข้อตกลงเบื้องต้น 5

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5

สมมติฐานการวิจัย 6

นิยามศัพท์ 6

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 8

การอ่าน และทักษะการอ่าน 8

การอ่านประสมคำ 21

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และทักษะการอ่าน 23

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 26

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 39

กรอบแนวคิดการวิจัย 41

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 42

ประชากร 42

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง 42

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 43

การเก็บรวบรวมข้อมูล 46

การวิเคราะห์ข้อมูล 49

สถิติที่ใช้ในการวิจัย 49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	50
ผลการวิจัย	50
ข้อวิจารณ์	51
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการวิจัย	54
ข้อเสนอแนะ	58
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	59
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	68
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์	70
ภาคผนวก ค คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	76
ภาคผนวก ง คู่มือการใช้แบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย	80
ภาคผนวก จ ตัวอย่างแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย	83
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	86
ภาคผนวก ช คะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	89
ภาคผนวก ซ ตัวอย่างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	92
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	102

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปแผนการจัดประสบการณ์ด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	47
2	เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	50
3	เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ	51
ตารางผนวกที่		
1	ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำศัพท์ (IOC)	87
2	คะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัด ประสบการณ์ด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของกลุ่มควบคุม	90
3	คะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัด ประสบการณ์ด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของกลุ่มทดลอง	91

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภูมิลำดับขั้นทฤษฎีการอ่านของ Trabasso	17
2	แผนภูมิลำดับขั้นทฤษฎีการอ่านของ Chase and Clark	18
3	แผนภูมิลำดับขั้นทฤษฎีการอ่านของ Rumelhart	19
4	ขั้นตอนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	34
5	กรอบแนวคิดการวิจัย	41
ภาพผนวกที่		
1	บัตรคำรูปกระต่าย	84
2	บัตรคำรูปปลา	84
3	บัตรคำรูปลิง	84
4	บัตรคำรูปหมี	85
5	บัตรคำรูปผีเสื้อ	85
6	บัตรคำรูปเสือ	85
7	บัตรคำรูปหมู	85

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยให้เกิดแนวคิดต่างๆ ที่แปลกใหม่เพิ่มขึ้น และใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว จนทำให้เกิดพัฒนาการทางสังคม และสติปัญญา (อนงค์ วรพันธ์, 2546) การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญทักษะหนึ่ง นอกจากการฟัง การเขียน และการพูด เพราะเป็นทักษะที่คนทั่วไปใช้ศึกษาหาความรู้ให้แก่ตนเอง การอ่านเป็นส่วนสำคัญในการศึกษา เป็นพื้นฐานการศึกษาทุกสาขาวิชา นักการศึกษาเชื่อว่า เด็กที่อ่านเก่งมักจะประสบความสำเร็จในการเรียนทุกสาขาวิชา เพราะการอ่านเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ แม้จะไม่ใช่ประสบการณ์โดยตรงแต่ก็ทำให้ผู้ที่ได้อ่านมากเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น เป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น การอ่านทำให้มีข้อมูลในการตัดสินใจ ทราบข่าวคราว ความเคลื่อนไหว ความเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน และการอ่านยังเป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ง่าย และใช้เวลาน้อยที่สุดแก่ผู้อ่าน ในประเทศที่พัฒนาแล้วจะให้ความสำคัญมากกับการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็ก และเยาวชน ให้มีนิสัยรักการอ่าน

การสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเกี่ยวกับการอ่านหนังสือของประชากรในประเทศไทย พบว่า เด็กอายุ 10 ปี อ่านหนังสือประมาณ 2.99 นาทีต่อวัน วัยรุ่นอายุ 15-24 ปี อ่านหนังสือประมาณ 3.47 นาทีต่อวัน และผู้สูงอายุ หรือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อ่านหนังสือประมาณ 3 นาทีต่อวัน และยังพบว่าเด็กไทยทั่วประเทศ โดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 700,000 คน ที่อ่านประสมคำไม่ได้และเขียนไม่ได้ตามวัยต่ำกว่าเกณฑ์ (เคลินิวส์, 2549) จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาด้านการอ่านของประชากรในประเทศไทยอย่างเห็นได้ชัด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชากรในประเทศไทยควรได้รับการพัฒนาด้านการอ่านอย่างเร่งด่วน

ในปี พ.ศ.2546 รัฐบาลประกาศให้เป็นปีแห่งการส่งเสริมการอ่าน และการเรียนรู้ ได้มีการดำเนินการและจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการอ่าน เพราะรัฐบาล

เชื่อว่าการสร้างสรรค์ให้เด็ก และเยาวชน รักการอ่านนั้น คือจุดเริ่มต้นนำไปสู่สังคมการเรียนรู้ได้อย่างคึกคัก (เกษม วัฒนชัย, 2546) ดังนั้น จะเห็นว่า การอ่านคือหัวใจของการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อตนเอง และประเทศชาติ การอ่านจึงเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ โดยเฉพาะกับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ภาษา และพัฒนาการอ่านให้เจริญงอกงามต่อไป

เด็กที่มีทักษะการอ่าน มีสมาธิในการอ่านต่อเนื่อง มีอารมณ์ และจินตนาการร่วมอยู่ด้วย จะทำให้เด็กมีความชำนาญในการรับรู้ทางด้านการคิดเป็น การสรุป การโต้ตอบ การแสดงออก และการสื่อสารกับผู้อื่นชัดเจนเป็นระบบ ซึ่งทักษะการอ่านนี้จะสามารถนำไปสู่ความเป็นคนฉลาดได้ (มยุรี กันทะสี, 2543ก) สำหรับเด็กปฐมวัยสามารถสอนอ่าน หรือหัดให้เด็กอ่านได้ การอ่านของเด็กจะมีประสิทธิภาพหรือไม่อยู่ที่การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก แต่ปัญหาสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยในด้านพัฒนาทักษะการอ่าน คือ ลักษณะของกิจกรรมที่นำมาใช้ ยังไม่มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เช่น การเล่นเกม หรืออ่านนิทานให้เด็กฟังแบบไม่มีจุดมุ่งหมาย หรือการเล่นเกมนิทาน โดยไม่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กอย่างมีทิศทางเท่าที่ควร และ ยังอาจส่งผลให้เด็กที่มีความพร้อมขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะการอ่านของตนเอง (นิไพพรรณ เกิดสว่าง, 2547ก) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่กล่าวว่า อัตราการไม่รู้หนังสือของคนไทยในสังคมแห่งข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน เกิดจากการมุ่งให้เด็กอ่านได้โดยไม่คำนึงถึงการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติของเด็ก เป็นการทำลายความสนใจ และทัศนคติที่ดีของเด็กที่มีต่อภาษา ตั้งแต่เด็กยังอ่านไม่ได้ เป็นการสูญเสียศักยภาพในการอ่านออกของเด็ก (วันทนา เมืองจันทร์, 2547)

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่อยู่ในช่วงพลังแห่งการเรียนรู้ เป็นวัยทองของชีวิต เป็นวัยแห่งการเริ่มต้นของพัฒนาการทุกๆ ด้าน ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานแห่งการพัฒนาศักยภาพของชีวิต ซึ่งเป็นช่วงที่พัฒนาการทุกด้านของเด็กเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาทางด้านสติปัญญา เพราะสมองของเด็กในช่วงปฐมวัย ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 3 ปี มีการเจริญเติบโตของเซลล์เส้นใยประสาทถึงร้อยละ 50 และเมื่ออายุ 4-6 ปี จะเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 30 ซึ่งสอดคล้องกับ เขียวพา เดชะคุปต์ (2542) ที่กล่าวว่า 6 ปีแรก เป็นช่วงที่เด็กพัฒนาความสามารถที่จะเรียนรู้มากที่สุด เพราะการเจริญเติบโตของสมองเมื่ออายุ 6 ปี จะเจริญเติบโตเป็นร้อยละ 90 โดยร้อยละ 50 จะเจริญเติบโตเมื่ออายุ 4 ปี และยังพบว่าในช่วง 3-6 ปี เป็นช่วงที่เด็กมีการเรียนรู้ด้านภาษามาก นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา พบว่า เด็กจะเริ่มสนใจด้านการอ่าน และการเขียน เมื่ออายุ 2-3 ปี และเมื่ออายุ 5-6 ปี เด็กอยากเรียนรู้คำศัพท์ โดยเริ่มจากคำง่ายๆ เกี่ยวกับ

ร่างกายของตนเอง สนใจอ่านเกี่ยวกับ คน สัตว์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว (บัว บูชา และ คณะ, 2538)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2546) ได้กล่าวถึง แนวทางในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า เด็กควร
จะได้รับการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก คือ เด็กได้ลงมือกระทำ และเรียนรู้
ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และจัดกิจกรรม
ในรูปแบบบูรณาการทั้งทักษะ และการเรียนรู้ โดยให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ และแหล่งการเรียนรู้
ที่หลากหลายอยู่ในวิถีของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทางสติปัญญาของ Piaget (1952 อ้างใน
พรรณี ช. เจนจิต, 2545ข) ที่กล่าวว่า เด็กวัย 2-7 ปี เป็นวัยที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ผ่านสื่อ
วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เพราะเด็กวัยนี้ไม่สามารถเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ ต้องอาศัยสื่อที่เป็น
รูปธรรมในการเรียนรู้ ในขณะที่ Dewey (1963 อ้างใน พรรณี ช. เจนจิต, 2545ก) กล่าวว่า
การเรียนรู้จะได้ผลดีที่สุด เกิดจากการลงมือกระทำ (Learning by Doing) โดยที่เด็กสนใจที่จะเรียนรู้
และลงมือปฏิบัติจริงกับสื่อที่จัดเตรียมเอาไว้ให้ จากการจัดประสบการณ์เหล่านี้ จะทำให้เด็กจดจำ
คำได้ง่าย ในการจดจำคำของเด็กนั้น นิทยา ประพตติกิจ (2540) กล่าวว่า เด็กจะจำคำควบคู่กับเสียง
ของคำ ความหมายของคำ ตลอดจนความคุ้นเคยกับคำนั้นๆ ก็คือ คำที่เด็กได้พบ ได้เห็นอยู่เสมอ
หรือมีโอกาสได้ยินจนชินหู หรือมีโอกาสได้ใช้ และฝึกฝนเกี่ยวกับคำนั้นๆ ดังนั้น ในการจัด
ประสบการณ์ด้านทักษะการอ่านให้แก่เด็กปฐมวัย ครูควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เด็ก
ได้คุ้นเคยกับคำต่างๆ เป็นต้นว่า การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เล่นกับคำ ได้ใช้คำ เพื่อให้
คุ้นเคยกับคำที่เด็กจะต้องเรียนรู้

ในปัจจุบันได้มีการนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น
เนื่องจากเป็นนวัตกรรมที่มีคุณลักษณะพิเศษที่เหมาะสม ซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
ประกอบด้วยข้อความ คนตรี เสียง ภาพเคลื่อนไหว และภาพกราฟิก ที่มีส่วนช่วยในการสร้าง
บรรยากาศ ทำให้เกิดความเข้าใจ และสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมกันนี้ยังมีการเสริมแรง
ด้วยข้อมูลย้อนกลับอย่างทันทีทันใด ลักษณะการเสริมแรงเช่นนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้
แบบตอบสนองของสกินเนอร์ ที่กล่าวว่าบทเรียนควรมีการเสริมแรงด้วยข้อมูลย้อนกลับอย่างทันที
ทันใด เพราะจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนช่วยในการสร้าง
ความกระตือรือร้นของเด็กให้เพิ่มมากขึ้น เด็กสามารถฝึกฝนได้ด้วยตนเอง และสามารถฝึกปฏิบัติซ้ำ
ได้เท่าที่ต้องการ โดยไม่เกิดความเบื่อหน่าย จากคุณลักษณะดังกล่าวของบทเรียนคอมพิวเตอร์

ช่วยสอนจึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย (นิภาพร จีวัลย์, 2538)

จากปัญหา และความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าหากพัฒนาทักษะการอ่านประสมคำของเด็กปฐมวัยในช่วงนี้ จะส่งผลต่อเนื่อง และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยในระดับที่สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงเลือกบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อศึกษาผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 120 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 30 คน ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยการจับสลากเลือกห้องเรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 3 จากทั้งหมด 4 ห้องเรียน คัดเลือกมา 1 ห้องเรียน ได้เด็กปฐมวัยเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์

ช่วยสอน จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ จำนวน 15 คน โดยทั้งสองกลุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ละความสามารถกันภายในกลุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.2 ตัวแปรตาม คือ คะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มตัวอย่าง มีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการเปิด – ปิด เครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถควบคุมเมาส์ และใช้แป้นพิมพ์ได้

2. กลุ่มทดลอง ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยผู้วิจัย เป็นผู้ดำเนินการจัดประสบการณ์

3. กลุ่มควบคุม ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ โดยครูประจำชั้น เป็นผู้ดำเนินการจัดประสบการณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. เด็กปฐมวัยมีโอกาสได้พัฒนาทักษะการอ่านด้วยตนเอง โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

2. เป็นแนวทางให้ครู และผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ได้มีทางเลือกในการนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้ในการส่งเสริมทักษะด้านการอ่าน สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย มีดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ

นิยามศัพท์

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กเพศชายและหญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง สื่อการเรียนรู้ผ่านทางคอมพิวเตอร์ที่นำเสนอสื่อประสม ได้แก่ ตัวอักษร ข้อความ กราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ดนตรี และเสียง ที่ประกอบด้วยบทเรียนและแบบฝึกหัดที่ถ่ายทอดเนื้อหาเป็นคำศัพท์ภาษาไทยที่เด็กคุ้นเคย ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ประสมด้วยสระอะ สระอา สระอิ สระอี สระอู และสระอุ มีการทบทวนบทเรียน และการทำแบบฝึกหัดหลังจบบทเรียน ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการเรียนรู้ในห้องเรียนมากที่สุด เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำโดยออกเสียง
พยัญชนะประสมกับสระอะ สระอา สระอิ สระอี สระือ สระอุ และสระอุ ที่ประเมินได้จาก
แบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัย เรื่อง ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุม ดังต่อไปนี้

1. การอ่าน และทักษะการอ่าน
2. การอ่านประสมคำ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และทักษะการอ่าน
4. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การอ่าน และทักษะการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านในลักษณะต่างๆ กัน ดังต่อไปนี้

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2541) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมอง โดยการใช้สายตาดูตัวอักษร หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ แล้วสามารถแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิด ความรู้ระหว่างผู้อ่าน และผู้เขียนให้มีความเข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ชญานินทร์ (นามแฝง) (2545) ได้กล่าวถึง ความหมายของการอ่านว่า คือ ความสามารถในการออกเสียงตามตัวหนังสืออย่างถูกต้อง ตลอดถึงเป็นการรับรู้เรื่องราวเพื่อที่จะทำให้เกิดความจำ ความเข้าใจ และความคิด การอ่านเป็นการแปลความหมายของตัวอักษร

วชิราภรณ์ ชุมพล (2547) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การอ่าน คือ การสร้างความหมาย จากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด ซึ่งผู้อ่านทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ของสิ่งที่อ่าน หรือจากที่ผู้เขียนถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษา จะเข้าใจมากขึ้นเพียงใด ขึ้นอยู่ กับสถานการณ์ ความสามารถในการใช้ความคิด และความสนใจในการอ่านของเด็ก เพราะถ้าเด็กสนใจในสิ่งใดแล้ว เด็กจะทำสิ่งนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปความหมายของการอ่านได้ว่า การอ่าน คือ กระบวนการ ที่เกี่ยวข้องกับการรับสาร ซึ่งผู้อ่านจะต้องรับรู้ตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ข้อความ หรือสัญลักษณ์ แล้วจึง แปลความจากตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่างๆ ออกมาเป็นความคิด และผสมผสานกับประสบการณ์ เดิม ทำให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และสามารถนำความคิดนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญของการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ของเด็ก เพราะการอ่านเป็น เครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสติปัญญา ทำให้เด็กพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน ได้ดียิ่งขึ้น

การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการศึกษาหาความรู้สำหรับเด็กทุกระดับชั้น เป็นพื้นฐาน ของการเรียนรู้ทุกวิชา และการเรียนรู้ความเจริญก้าวหน้าของโลกปัจจุบันได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้ และ ประสบการณ์จากสิ่งที่อ่าน ไปปรับปรุง และพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้า อีกทั้งยังช่วยส่งเสริม จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ความรอบรู้ให้กับเด็กปฐมวัยอีกด้วย ทำให้เกิดความมั่นใจ ในตนเอง นอกจากนี้ การอ่านยังช่วยให้ทุกคนดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ช่วยให้รู้จักใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยให้ผ่อนคลายความเครียด การอ่านยังเป็น สื่อสำคัญในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาสังคม เพราะการอ่านจะทำให้เกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศิลธรรม เชาวปัญญา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านสติปัญญา และจิตใจ ตลอดจนจนเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยไปสู่คนรุ่นหลังๆ ต่อไป (สิริพัทธ์ เจริญวิโรจน์, 2541; ไพพรรณ อินทนิล, 2546; วันทนา เมืองจันทร์, 2547)

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปความสำคัญของการอ่านได้ว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ เป็นสื่อสำคัญในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาสังคม ช่วยผ่อนคลายความเครียด และทำให้คนทุกคนเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

ความหมายของทักษะการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ทักษะการอ่าน” ดังนี้

Cochrane *et al.* (1984 อ้างใน มยุรี ก้นทะเลื่อ, 2543ข) ได้นิยามว่า ทักษะการอ่าน หมายถึง การทำความเข้าใจตัวอักษร และเสียงต่างๆ การรู้จักคำ ตลอดจนนำไปใช้ได้ กล่าวคือ เด็กสามารถจำคำบางคำได้ เช่น ชื่อตัวเอง และคำที่พบบ่อยๆ เด็กจะเรียนรู้ และทราบความหมายของคำ และนำไปใช้ได้ถูกต้องก่อนคำอื่นๆ

Brian (1992) กล่าวว่า ทักษะการอ่าน หมายถึง การรู้จักคำศัพท์มากขึ้น เข้าใจคำที่เป็นประโยคว่า เป็นประเด็น หรือเรื่องที่สำคัญ สามารถโยงภาพเข้ากับคำ หรือตัวหนังสือ สามารถออกเสียงตามคำได้

นิตยา ประพฤติกิจ (2540) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการอ่านของเด็ก คือ ความสามารถในการจำแนกความแตกต่าง ความเหมือนของคำได้ การเข้าใจความหมายของคำ

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอจะสรุปความหมายของทักษะการอ่านได้ว่า ทักษะการอ่าน คือ ความสามารถของเด็กในการอ่านคำที่คุ้นตาได้ การรู้จักคำศัพท์ การเข้าใจความหมายของคำ สามารถสังเกตความเหมือน ความต่างของคำศัพท์ รู้จักใช้รูปภาพในการคาดเดาคำ หรือเนื้อเรื่องได้

องค์ประกอบที่มีผลต่อทักษะการอ่าน

วิสิฐศรี ดังคร โยธิน (2544) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อทักษะการอ่านไว้ดังนี้

1. ประสบการณ์ ประสบการณ์ในการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านต่างกัน จากการวิจัยพบว่า บุคคลที่ครอบครัวปลูกฝังให้รักการอ่านหนังสือ ได้ยินได้ฟังภาษาที่ดี หรือมีคนอ่านหนังสือให้ฟัง จะพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ดีกว่าบุคคลที่ไม่มีประสบการณ์เหล่านี้เลย

2. วุฒิภาวะ วุฒิภาวะจะเป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการเรียนรู้ของบุคคล การเปลี่ยนแปลงของวุฒิภาวะจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ความพร้อมด้านวุฒิภาวะอาจจะสังเกตจากข้อสรุปดังต่อไปนี้

- 2.1 อยู่ในวัยที่เหมาะสมกับการเรียนรู้หรือไม่
- 2.2 ได้รับการสะสมประสบการณ์มามากน้อยเพียงใด
- 2.3 มีพัฒนาการทางร่างกายเป็นปกติหรือไม่

3. สติปัญญา สติปัญญาเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การอ่านประสบความสำเร็จเพราะสติปัญญาเป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถในการเรียนรู้ ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการอ่านต้องสามารถจำรูปคำต่างๆ สามารถคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ สามารถลำดับเรื่องราวตามขั้นตอนได้ ตลอดจนตีความสัญลักษณ์ และสามารถแสดงความคิดเห็นด้วยคำพูดของตนเองได้

สรีร์ตัน เจิงกลินจันท์ (2542) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อทักษะการอ่าน ไว้ว่า ทักษะการอ่าน ควรมียุทธศาสตร์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. การจำแนกความแตกต่าง และความเหมือน หมายถึง การที่เด็กจำเป็นต้องรู้จักสังเกตเห็นความเหมือน และความแตกต่างของรูปทรงของวัตถุ รูปภาพรูปทรงเรขาคณิต และคำที่เขียนเป็นสัญลักษณ์ ความสามารถในการอ่านขึ้นอยู่กับความสามารถในการเห็นความแตกต่างของคำได้ดีกว่าการเห็นความเหมือนของคำ และไม่ควรฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งมากเกินไป

2. การจำแนกเสียงที่คล้ายคลึงจากการฟัง หมายถึง ความสามารถในการจำแนกเสียง ช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างถูกต้อง และความสามารถในการจำแนกเสียงนั้น สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน สิ่งสำคัญ คือ มิใช่การฝึกฝนให้เด็กฟังเสียงอย่างเดียว ควรฝึกควบคู่ไปกับการเห็นภาพ

ของคำนั้นๆ ด้วย และต้องให้เด็กออกเสียงคำนั้นๆ ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากพยัญชนะ หรือคำบางคำ มีความใกล้เคียงกันมาก

3. การเรียนรู้ศัพท์ หมายถึง การเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้กันอยู่ทั่วไป จะช่วยให้เด็กมีความพร้อมในการอ่านมากขึ้น และถ้าหากต้องการให้การอ่านประสบความสำเร็จก้าวหน้าด้วยดี และสามารถนำความคิดจากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้ การเรียนรู้ศัพท์ใหม่จึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก ดังนั้น จึงต้องหมั่นฝึกฝนให้เด็กเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ทั่วไป และศัพท์ใหม่ๆ ให้มากที่สุด

4. การเขียน หมายถึง การใช้สายตามองตัวอักษรจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่างตามลำดับ ฉะนั้นการฝึกความสามารถทางการเขียนจึงเกี่ยวข้องกับการอ่าน การฝึกฝนการเขียนตัวอักษรทำให้เพิ่มทักษะด้านการอ่านได้เร็วขึ้น

5. การสร้างความสนใจในการอ่าน การสร้างความสนใจควรจะเริ่มตั้งแต่ออยู่ที่บ้าน และต่อเนื่องมาถึงโรงเรียน เช่น การเล่านิทาน การทำสมุดภาพ เป็นต้น

6. การสร้างความคิดรวบยอด เด็กเรียนการสร้างความคิดรวบยอดจากประสบการณ์ และความลึกความกว้างของประสบการณ์ ประสบการณ์มีความจำเป็นต่อการสร้างความคิดรวบยอดมาก การสร้างความคิดรวบยอด คือ ความสามารถในการคิดถึงคำนั้นๆ ในลักษณะของนามธรรม เป็นพัฒนาการในการเข้าใจความหมาย ดังนั้น ในขั้นแรกเด็กต้องสามารถจำแนกสิ่งของอย่างหนึ่ง ออกจากสิ่งของอื่นได้ เมื่อเด็กมีความชำนาญขึ้นเด็กจะมีการรับรู้ที่ละเอียดมากขึ้น กว้างขึ้น และมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เด็กสามารถเข้าใจลักษณะที่สำคัญ และไม่สำคัญของสิ่งต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมของตน เด็กสามารถใช้ประสบการณ์ของตนในการสร้างความคิดรวบยอด ซึ่งเริ่มด้วยการเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมจนกระทั่งสามารถจัดกลุ่มของสิ่งต่างๆ ได้ และในที่สุดสามารถจำแนกประเภทได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อทักษะการอ่าน ประกอบด้วย การฝึกจำแนกภาพ การเรียนรู้พยัญชนะ ทักษะในการโยงความหมายกับสัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษร เข้าด้วยกัน ทักษะในการสะกดคำด้วยตนเอง การจำแนกความแตกต่าง และความเหมือน การจำแนกเสียงที่คล้ายคลึงจากการฟัง การเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้กันอยู่ทั่วไป การใช้สายตามองตัวอักษรจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่างตามลำดับ และการสร้างความคิดรวบยอด

พัฒนาการทางการอ่านของเด็กปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546) ได้ระบุถึงพัฒนาการทางการอ่านของเด็กไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 (อายุ 3-5 ปี) เด็กจะสนใจหนังสือ เห็นการสร้างความหมายจากหนังสือ เป็นเรื่อง อักษรพยัญชนะที่อ่าน เล่นคำ สนใจตัวหนังสือที่อยู่รอบๆ ตัว ใช้ตัวหนังสือประกอบการเขียนภาพ และถือหนังสือหากลับอ่าน

ขั้นที่ 2 (อายุ 4-5 ปี) เด็กจะเลียนแบบการอ่าน อ่านเรื่องที่คุ้นเคย จำชื่อและคำต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม เริ่มอ่านคำจากภาพ พูดย่อคำที่เริ่มต้นเหมือนกัน เริ่มมีความรู้ในการถือหนังสือ จำคำสำคัญในโคลงกลอน และนิทาน

ขั้นที่ 3 (อายุ 4-6 ปี) เด็กจะอ่านหนังสือคำคล้องจองที่คุ้นเคย ใช้ภาพเป็นสื่อสำหรับอ่าน จำตัวอักษร อ่านคำเริ่มต้น ลงท้าย สังเกตความแตกต่าง จับคู่ที่เหมือนกัน ในหนังสือ โคลงกลอน และอ่านคำได้ในบริบทหนึ่ง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นพัฒนาการทางการอ่านที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยไว้ 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนเริ่มการอ่าน เริ่มตั้งแต่ทารกจนกระทั่งถึงวัยก่อนเข้าโรงเรียนอนุบาล เป็นช่วงเวลาที่เด็กจะได้เตรียมตัวสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป เด็กจะเลียนแบบถ้อยคำจากผู้ใหญ่มักจะจับหนังสือกลับทิศทาง และจะดูความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาพกับคำ ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้คำใหม่ๆ และเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาที่ดี

ขั้นที่ 2 ขั้นเริ่มต้นอ่าน เริ่มตั้งแต่อนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เด็กจะคุ้นเคยกับคำง่ายๆ รอบตัว และพูดประโยคสั้นๆ เด็กบางคนมีความพร้อมเมื่ออยู่ชั้นอนุบาล แต่เด็กบางคนมีความพร้อมเมื่ออยู่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น หรือตอนปลาย ดังนั้น ช่วงนี้จึงเป็นช่วงสำคัญที่เด็กควรได้รับการพัฒนาด้านการอ่าน โดยเริ่มจากการใช้ภาพเป็นสื่อ เพื่อให้เด็กได้รู้จักคำ และ

ความหมาย คำที่ใช้ควรเป็นคำที่ใกล้ตัวเด็ก เมื่อเด็กได้พบคำ และภาพบ่อยๆ เด็กก็จะคุ้นเคย และจดจำได้เร็ว

วิสิฐศรี ดังคร โยธิน (2544) ก็ได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับขั้นของพัฒนาการในการอ่านไว้ดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 คำแรกที่เด็กอ่านเป็นคำที่มีความหมายต่อชีวิต เช่น ชื่อ อาหาร ถนน ในขั้นนี้ Goodman เรียกว่า “รากเหง้าของการอ่านเขียน”

ขั้นที่ 2 เด็กจะคุ้นเคยกับตัวอักษรเพิ่มขึ้น เรียกชื่อได้ หรืออ่านได้ถูกต้อง และเรียนรู้ที่อยู่ (ตำแหน่ง) ของตัวอักษร

ขั้นที่ 3 เด็กเข้าใจระเบียบแบบแผนการเขียนตัวอักษรว่าจะเริ่มเขียนจากซ้ายไปขวา เป็นพื้นฐาน ในขณะที่เดียวกันเด็กรู้จักรูปร่าง และเริ่มเข้าใจระบบของตัวอักษร

ขั้นที่ 4 ระบบของตัวอักษร คือ เป้าหมายปลายทางสุดท้ายของการอ่าน ซึ่งในขั้นนี้ เด็กจะเข้าใจระบบของตัวอักษรว่าต้องประกอบไปด้วยอะไรบ้าง และสามารถให้ความเข้าใจนั้นเป็นตัวช่วยในการอ่านคำต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าพัฒนาการของมนุษย์เริ่มตั้งแต่แรกเกิด และแบ่งออกเป็นช่วงๆ โดยเฉพาะในช่วงของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญ เพราะเป็นช่วงของการเริ่มเรียนรู้ทางภาษา เป็นวัยที่เรียนรู้จากการสัมผัสไปสู่การรับรู้จะต้องมีการ ได้เห็น ได้ยิน ได้พูด ได้กลิ่น ได้จับต้อง เพื่อนำไปสู่การรับรู้ และมโนภาพ เพื่อที่จะทำให้เกิดพัฒนาการทางการอ่าน และการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กในโอกาสต่อไป ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรคำนึงถึงพัฒนาการด้านการอ่าน ความสนใจ และความต้องการที่จะอ่านของเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กได้ดียิ่งขึ้น

พฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ทศนา เขมมณี (2536) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. อ่านโดยอาศัยการจำสิ่งที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง หลังจากที่ได้ฟังข้อความ หรือเรื่องราว ที่ครูอ่านให้ฟัง เด็กจะทำทำอ่านโดยพูดคำที่จำได้
2. อ่านโดยอาศัยภาพ เด็กจะอ่านโดยอาศัยภาพในการเดาข้อความ ในขณะที่อ่าน เด็กจะดูภาพเป็นส่วนใหญ่ เด็กที่ผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟังพร้อมทั้งชี้ข้อความให้ดูไปด้วย อาจจะสนใจดู หรือชี้ข้อความที่ประทับใจบ้างเป็นครั้งคราว โดยเฉพาะถ้าข้อความนั้นสัมพันธ์กับภาพ
3. อ่านโดยการเดาเนื้อหา เด็กรู้ว่าเนื้อหาควรจะเป็นไปในทำนองใด และไม่เป็นไปในทำนองใด หรืออะไรควรคู่กับอะไร เด็กจะทำทำอ่านโดยอาศัยความรู้เดิมในการเดา

Frank and Lawrence (1954) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการเรียนที่จะอ่านของเด็ก และพบว่ามามีทั้งหมด 3 ทาง คือ

1. เด็กเรียนที่จะอ่านทางตา เด็กใช้สายตาอ่านภาพที่สัมพันธ์กับคำ หรืออ่านบัตรคำ ประกอบภาพ เมื่อรู้จักเรียกชื่อภาพนั้นก็สามารอ่านคำได้ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีที่ง่ายที่สุด การอ่านบัตรประโยคประกอบภาพโดยการอ่านกริยาอาการของภาพ และพูดเป็นประโยคตามที่เห็นจากภาพนั้นๆ อ่านภาพ บอกเรื่อง และฝึกอ่านคำได้
2. การเรียนที่จะอ่านทางหู ใช้หูวิเคราะห์เสียง และผสมเสียงอ่านสะกดคำ เป็นคำๆ การอ่านลักษณะนี้ เด็กจะใช้เสียง (Sound Blending) มาช่วยในการอ่าน บางครั้งเด็กไม่ค่อยได้ใช้สายตาช่วยในการอ่าน (ถ้าอ่านเป็นกลุ่ม) สังเกตได้จากการอ่านประสมคำแม่ ก กา เด็กสามารถใช้เสียงนำไปสู่การอ่าน เช่น จอ - อา - นอ = จาน เป็นต้น
3. เด็กเรียนที่อ่านโดยการจำรูปคำ โครงสร้าง และรูปคำของตัวอักษรที่มีความหมายเด่นชัด และได้อ่านซ้ำๆ บ่อยครั้งก็จะจำได้ดี เพราะนี่ภาพออกได้ชัดเจน ความหมายของภาพที่เด็กแปลจากคำอ่านมีความสัมพันธ์กับคำที่จำได้ การจำรูปคำจึงเป็นการเรียนที่จะอ่านทางสมอง

โดยสมองจะระลึกได้จากการเข้าใจความหมายของคำนั้นๆ เช่น เด็กอ่านคำว่า ลิง แล้วระลึกถึงรูปได้ดี เพราะเคยเห็นภาพลิงจากโทรทัศน์ หรือเคยเห็นคอนป๊อปที่ยิวสวนสัตว์ คำว่าลิง ชิง และยิง เด็กย่อมจำคำแรกได้ดีกว่า เพราะความหมายเด่นกว่าคำอื่น การที่เด็กเรียนที่จะอ่าน โดยวิธีจำรูปคำ เด็กจะต้องระลึกภาพได้ ภาพแห่งประสบการณ์มีความสัมพันธ์กับตัวอักษรที่ใช้ความหมายของภาพในการสื่อ และแปลความหมายของคำที่จำได้นั้นเป็นความเข้าใจ

จากพฤติกรรมกรรมการอ่านของเด็กปฐมวัยที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การอ่านของเด็กปฐมวัยสามารถส่งเสริมได้ตั้งแต่ก่อนเข้าโรงเรียนอนุบาล เด็กจำเป็นต้องเข้าใจเรื่องราวโดยใช้ความรู้ และประสบการณ์เดิม เข้าใจความหมายของคำ รู้โครงสร้างของประโยค มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือ และหนังสือ โดยให้เด็กได้เลียนแบบจากผู้ใหญ่ และเรียนรู้โดยการใช้ความสัมพันธ์ของสายตา กับหู การใช้หูวิเคราะห์เสียง และสื่อออกมาโดยการอ่านประสมคำ หรือการอ่านคำ การจัดประสบการณ์ด้านการอ่านให้เด็กปฐมวัย ไม่ควรเคร่งเครียด หรือคาดหวังกับเด็กสูงเกินไป เพราะจะทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้น ควรจัดประสบการณ์ด้านการอ่านให้เด็กได้เรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ เรียนรู้จากคำที่ใกล้ตัว และสัญลักษณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

การอ่านถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวัน และเป็นหัวใจของการพัฒนาทักษะภาษา การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ผู้สอนควรจะต้องรู้จักเลือก พิจารณาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการอ่าน การศึกษาทฤษฎีการอ่านให้เข้าใจจะเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบ และวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการอ่านที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของครูได้

สูนีย์ คำมาก (2540) ได้สรุปทฤษฎีการอ่านของ Lapp and Flood ไว้ดังนี้

ทฤษฎีที่เน้นความสัมพันธ์ของข้อความ เป็นทฤษฎีที่เน้นใจความสำคัญของสารเป็นหลัก ในข้อความต่างๆ จะมีใจความสำคัญ เมื่อผู้อ่านได้อ่านสารแล้วนำใจความในแต่ละข้อความมารวมกัน โดยให้ต่อเนื่อง แล้วทำความเข้าใจใจความของสารเหล่านี้อีกครั้งหนึ่ง ทฤษฎีนี้ยังแยกออกตามแนวคิดของนักการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีของ Trabasso ทฤษฎีของ Chase and Clark และทฤษฎีของ Rumelhart ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ทฤษฎีของ Trabasso กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้อง และมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้อ่านรับสาร ต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ทฤษฎีนี้ได้เน้นว่าระดับการอ่านของผู้อ่านจะไม่คงที่ ในขณะที่อ่านข้อความ ผู้อ่านจะควบคุมเพียงโครงสร้างผิวเผินจนกว่าสารที่รับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ เช่น เมื่อเด็กอ่านประโยค “ฉันเห็นลูกบอลสีแดง” เมื่ออ่านเสร็จแล้วหากยังไม่เคยมีประสบการณ์ก่อนว่าสีแดงเป็นอย่างไร ก็จำเป็นต้องอาศัยผู้รู้แนะนำช่วยตัดสินใจ เมื่อเด็กได้พบสิ่งที่มีสีแดงก็จะใช้ประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อนพิจารณา และตัดสินใจได้ ดังนั้น ลำดับขั้นของการอ่านตามพื้นฐานทฤษฎีจึงแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอนดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แผนภูมิลำดับขั้นทฤษฎีการอ่านของ Trabasso
ที่มา: สุณี๋ย คำมาก (2540: 58)

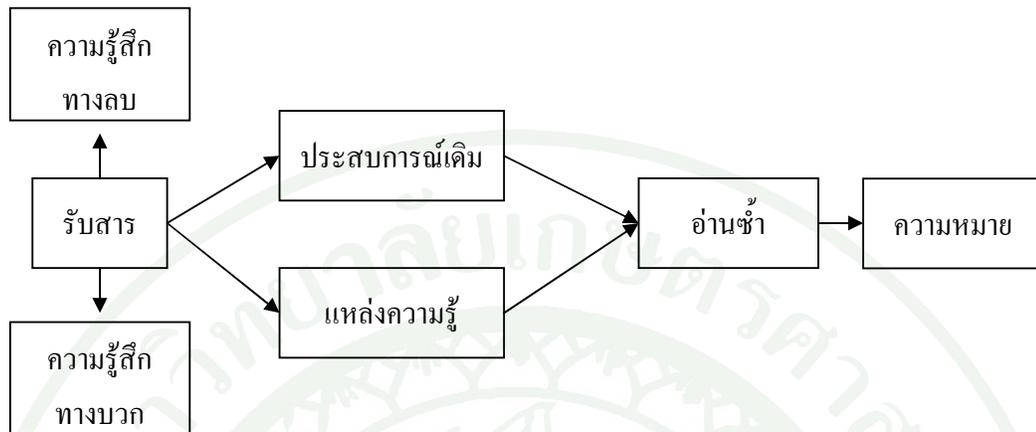
ลำดับขั้นทฤษฎีการอ่านของ Trabasso มีดังนี้

1.1 การรับสาร โดยใช้สายตารับรู้

1.2 การใช้ประสบการณ์เดิม ของจริง และภาพ ทำการเปรียบเทียบกับสารที่ได้รับว่าแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิมหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่รู้จัก ผู้อ่านจะอ่านทบทวน 2-3 ครั้ง จนกว่าจะตัดสินใจว่าอะไรคือคำตอบที่แท้จริง

1.3 คำตอบที่ได้จากการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิม หรืออาศัยความรู้จากแหล่งอื่น มาช่วยตัดสินใจนั้น ถือว่าเป็นความรู้ใหม่ที่แท้จริง

2. ทฤษฎีของ Chase and Clark เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม โดยมีขั้นตอนของการอ่านดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 2 แผนภูมิลำดับขั้นทฤษฎีการอ่านของ Chase and Clark
ที่มา: สุณีย์ คำมาก (2540: 59)

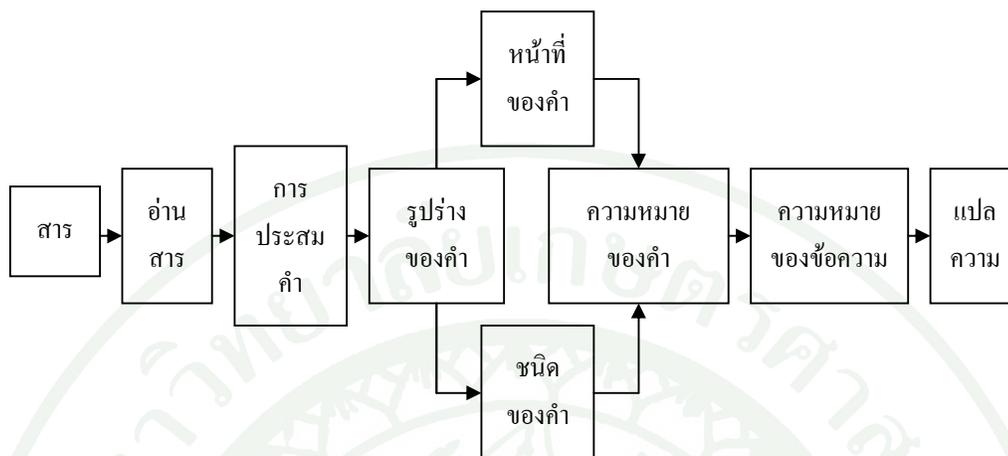
ลำดับขั้นทฤษฎีการอ่านของ Chase and Clark มีดังนี้

2.1 ผู้อ่านรับสารแล้วทำการเปรียบเทียบกับประสบการณ์ ของจริง และภาพ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลคงกล่าว หรือยังไม่แน่ใจ ก็จะใช้วิธีการอ่านซ้ำข้อความนั้น

2.2 สารที่ให้ความรู้สึกทางลบ จะใช้เวลาในการรับรู้ไวและนาน หมายความว่าเมื่อรับรู้แล้วเก็บไว้นานกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางบวก ที่มีระยะเวลาในการเก็บจะสั้นกว่าหรืออาจลืมได้เร็วกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางลบ ตัวอย่างเช่น มาลีเป็นเด็กดี จึงได้รับคำชมเชยจากครู (ความรู้สึกทางบวก) และนิคไม่ทำการบ้าน จึงถูกอาจารย์ตี 3 ครั้ง (ความรู้สึกทางลบ)

2.3 ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะ และความหมายของคำจะได้รับการบันทึกไว้ในสมอง

3. ทฤษฎีของ Rumelhart ได้กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน แต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์ ดังแผนภูมิที่จะแสดงดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3 แผนภูมิลำดับขั้นทฤษฎีการอ่านของ Rumelhart
ที่มา: สุนีย์ คำมาก (2540: 60)

ลำดับขั้นทฤษฎีการอ่านของ Rumelhart ผู้อ่านจะเริ่มต้นด้วยการอ่านสาร โดยพิจารณา รูปร่างของคำที่รู้จัก เพื่อทำความเข้าใจความหมาย ต่อจากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความหมาย ของคำกับความรู้อื่นที่มีอยู่ เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ หน้าที่ของคำ ความหมาย การประสมคำ และชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่าน สามารถแปลความของสารได้ หลักสำคัญของทฤษฎีนี้มีอยู่ 4 ประการ คือ

3.1 การที่ผู้อ่านจะรับรู้คำนั้นเป็นคำชนิดใด ต้องสังเกตหน้าที่ของคำที่ใกล้เคียง ในประโยคเดียวกัน หรือในข้อความใกล้เคียงกันว่าคำนั้นทำหน้าที่อย่างไร

3.2 การที่ผู้อ่านจะรับรู้ความหมายของคำ ขึ้นอยู่กับความเข้าใจความหมายของคำ ใกล้เคียง อาจเป็นคำที่มาก่อนหรือมาหลังก็ได้ จะเป็นแนวทางชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย ของคำใหม่ได้เร็วขึ้น

3.3 การที่ผู้อ่านจะรับรู้หน้าที่ของคำนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับหน้าที่ ของคำอื่นที่มาก่อนหรือหลังคำใหม่ จะเป็นแนวทางชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้ผู้อ่านเข้าใจ

3.4 การที่ผู้อ่านจะแปลความหมายของคำขึ้นอยู่กับการชี้แนะของคำบางคำ

Taylor (1973 อ้างใน นิไพพรรณ เกิดสว่าง, 2547ค) กล่าวถึง ทฤษฎีการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ว่า ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการอ่านนั้น ครูควรวางเงื่อนไขอย่างหนึ่ง คือ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ เช่น ถ้าจะให้เด็กอ่านคำว่า “แมว” ครูควรนำรูปภาพแมว และบัตรคำ คำว่า “แมว” มาให้เด็กดู พร้อมกับออกเสียง “แมว” ไปด้วย ทำอย่างนี้หลายครั้ง เด็กจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำว่า “แมว” ว่ามีรูปร่าง เสียง ตัวอักษร และรูปคำเช่นไร เป็นต้น

สำหรับงานวิจัยนี้ ได้ใช้ทฤษฎีการอ่านของ Trabasso และ ทฤษฎีของ Taylor เป็นแนวคิด พื้นฐานในการทำวิจัย เนื่องจากการจัดประสบการณ์ด้านการอ่านประสมคำของเด็กต้องอาศัยทฤษฎี การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ซึ่งเป็นการเน้นความสัมพันธ์ของเสียง ตัวอักษร สระ และรูปของคำ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดในการเรียนรู้คำศัพท์ต่างๆ

แนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่าน

นัฐนันท์ หัสบำเรอ (2540) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านว่ามีเทคนิค ดังนี้

การจัดประสบการณ์ด้านการอ่านจะช่วยให้เด็กจำได้นานหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับวิธีการจัด ประสบการณ์ด้านการอ่านของครูว่าจะสนุก และสามารถดึงดูดเด็กได้มากน้อยเพียงใด เด็กปฐมวัย มีความเข้าใจจากการอ่าน และรู้จักคำสูง อ่านได้เร็ว และผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของเด็กมีผลดี ต่องานอื่นๆ ที่เด็กทำด้วย การจัดประสบการณ์ด้านการอ่านโดยใช้สื่อการเรียนรู้ประกอบ ช่วยให้ เด็กสามารถอ่านได้ดีกว่าการจัดประสบการณ์ด้านการอ่านแบบธรรมดาทั่วไป และครูควรปรับ วิธีการจัดประสบการณ์ด้านการอ่านให้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล เนื่องจากพื้นฐานทางบ้าน ของเด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน

นอกจากนี้ Gunning (1993 อ้างใน นิไพพรรณ เกิดสว่าง, 2547ข) ได้อธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่าน ดังนี้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการอ่านควรเป็นแบบแยกทักษะออกเป็นส่วน (Bottom Up) แนวคิดนี้เป็นการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบทางตรง (Direct Instruction) โดยเริ่มจาก การจัดประสบการณ์การเรียนรู้จากระดับคำไปสู่ลำดับเรื่องราว ทั้งนี้มีความเชื่อว่าการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการอ่านให้แก่เด็ก ควรจะต้องเริ่มจัดประสบการณ์การเรียนรู้จากพื้นฐาน ได้แก่ การรู้จักพยัญชนะ สระ และตัวสะกด ไปสู่การอ่านเรื่องราวต่างๆ โดยในขั้นแรก ที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้จะมุ่งให้เด็กมีพื้นฐานเกี่ยวกับรูปร่าง และเสียง ของพยัญชนะ หลังจากนั้นจึงจะให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับเสียงสระ และตัวสะกด ตามลำดับ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จะมีการเรียงลำดับความยากง่าย และความซับซ้อน เมื่อเด็กมีความแม่นยำในการอ่าน ประสมคำแล้ว จึงค่อยพัฒนาไปสู่การอ่านประโยค และเรื่องราว ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า แนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่าน ให้เด็ก มีอยู่หลากหลายวิธี ซึ่งแตกต่างกันไป ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับผู้สอนว่าจะนำแนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านรูปแบบใดมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับเด็ก ดังนั้นผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี และพัฒนาการทางด้านการอ่านของเด็ก เพื่อสร้างแรงจูงใจในการอ่านให้กับเด็กได้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

การอ่านประสมคำ

กรมวิชาการ (2546) กล่าวว่า การอ่านประสมคำ หมายถึง การอ่านโดยการนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด มาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านประสมคำต้องให้เด็กสังเกตรูปคำพร้อมๆ กับการอ่าน การจัดประสบการณ์ด้านการอ่านประสมคำควรนำคำที่มีความหมายมาให้เด็กอ่านเป็นคำก่อน แล้วค่อยให้เด็กอ่านประสมคำ เมื่อเด็กสามารถอ่านจนจำได้แล้ว หลังจากนั้นควรให้เด็กได้ฝึกอ่านเป็นคำอีกครั้ง เพราะการอ่านประสมคำเป็นเครื่องมือของการอ่านคำใหม่ ในการอ่านประสมคำเป็นการอ่านเฉพาะคำที่เป็นคำไทย ตัวอย่างวิธีการอ่านประสมคำ เช่น

คำว่า	กา	สะกดว่า	กอ - อา - กา
คำว่า	งู	สะกดว่า	งอ - อุ - งู
คำว่า	สี	สะกดว่า	สอ - อี - สี
คำว่า	มือ	สะกดว่า	มอ - อือ - มือ

แนวทางการจัดประสบการณ์ด้านการอ่านประสมคำสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์ด้านการอ่านประสมคำเป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่าน และการเขียน เพราะเป็นหลักการนำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด มาประสมกัน การจัดประสบการณ์ด้านการอ่านประสมคำ สามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอนนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านคำ

การอ่านคำ เป็นการจัดประสบการณ์ให้เด็กอ่านเป็นคำ และให้เด็กได้รู้ความหมายของ คำที่อ่าน เด็กสามารถเริ่มอ่านได้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 เด็กจะได้ฝึกจำคำ ฝึกสังเกตรูปคำ เช่น คำว่า กางู สี มีมือ เป็นต้น ในระยะนี้เด็กจะจำคำ และจับคู่คำกับภาพเพื่อแสดงความหมายของคำได้ การจัดประสบการณ์โดยให้เด็กอ่านเป็นคำควรทำในช่วงระยะหนึ่ง หลังจากนั้นควรเริ่มให้เด็ก ได้ฝึกอ่านประสมคำ

ขั้นที่ 2 การอ่านประสมคำ

เมื่อเด็กคุ้นเคยกับคำที่อ่านพอสมควรแล้ว สามารถดำเนินการตามขั้นตอนนี้

- ให้เด็กอ่านคำที่ประสมกับสระ โดยการอ่านเป็นคำ
- ให้เด็กสังเกตรูปคำ
- ให้เด็กฝึกอ่านประสมคำ โดยครูนำอ่าน
- ให้เด็กสังเกตรูปร่างของสระ และตำแหน่งของสระ
- ใช้คำถามกับเด็ก เช่น สระเขียนอยู่ในตำแหน่งใดของพยัญชนะ เป็นต้น
- ใช้วิธีออกเสียงพยัญชนะต้น แล้วให้เด็กอ่านประสมกับสระ

แนวการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล เป็นการวัดและประเมินว่าเด็กสามารถอ่านประสมคำได้หรือไม่ สามารถดำเนินการโดยใช้วิธีการ และเครื่องมือ ดังนี้

1. การสังเกต ทำได้โดยวิธีการสังเกตเด็กอย่างไม่เป็นทางการในขณะที่เด็กอ่านประสมคำ และควรวบันทึกพฤติกรรมของเด็กในแบบสังเกต

2. การทดสอบ โดยวิธีการสร้างแบบทดสอบ เช่น ให้เด็กเติมสระ หรือพยัญชนะที่ขาดหายไป เป็นต้น

3. การสอบถาม โดยวิธีการตั้งคำถามให้เด็กตอบปากเปล่า เช่น คำถามเกี่ยวกับตำแหน่งของสระ หรือรูปร่างของสระ เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า แนวการจัดประสบการณ์ด้านการอ่านประสมคำสำหรับเด็กปฐมวัย ควรมีขั้นตอนที่ละเอียด และสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ดังนั้นผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี และพัฒนาการทางด้านการอ่านของเด็ก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ด้านการอ่านประสมคำที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และทักษะการอ่าน

งานวิจัยในประเทศ

สิทธ หุตะสังกาศ (2541) ได้ศึกษาวิจัยการฝึกทักษะการอ่านคำนามภาษาไทยของเด็กก่อนวัยเรียน ผลการวิจัยพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนช่วงอายุ 2½ - 5½ ปี ที่ฝึกทักษะการอ่านคำนามภาษาไทยมีคะแนนการอ่านสูงกว่าเด็กที่เรียนในชั้นเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เด็กที่มีอายุต่างกันจะมีคะแนนการอ่านที่แตกต่างกัน คือ คะแนนการอ่านจะเพิ่มขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเด็กอายุ 2½ - 3½ ปี อ่านได้ร้อยละ 29.33 เด็กอายุ 3½ - 4½ ปี อ่านได้ร้อยละ 43.33 เด็กอายุ 4½ - 5½ ปี อ่านได้ร้อยละ 80 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการฝึกทักษะการอ่านคำนามภาษาไทยสามารถพัฒนาการอ่านของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มธุรส ศรีสุเมธากุล (2543) ได้ศึกษาวิจัยการสอนอ่านคำภาษาไทยโดยใช้บัตรคำและหนังสือนิทานภาพ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 และนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านคำภาษาไทยโดยใช้บัตรคำและหนังสือนิทานภาพ จะมีคะแนนการอ่านก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

มยุรี กันทะลือ (2543) ได้ศึกษาวิจัยผลของการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยสูงขึ้นตามลำดับ

คุณเดือน จิรานนท์ (2547) ได้ศึกษาผลของการใช้สมุดภาพอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อความพร้อมทางการอ่านของเด็กอนุบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี จำนวน 22 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองได้รับพัฒนาการอ่านโดยใช้สมุดภาพอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มควบคุมได้รับการเรียนการสอนโดยวิธีปกติ เป็นเวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมทางการอ่าน ความเข้าใจเรื่องจากภาพ ความเข้าใจในการฟัง และความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ ของเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมุดภาพอิเล็กทรอนิกส์ หลังการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพร้อมทางการอ่าน ความเข้าใจเรื่องจากภาพ ความเข้าใจในการฟัง และความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ของเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมุดภาพอิเล็กทรอนิกส์สูงกว่าความพร้อมทางการอ่านของเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีปกติ

นิไพพรรณ เกิดสว่าง (2547) ได้ศึกษาผลของการใช้หนังสือชุดการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กวัยอนุบาลใน 3 ด้าน คือ ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการอ่านคำโดยการ ใช้รูปภาพในการคาดคะเน และการอ่านแบบจำรูปคำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี จำนวน 54 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ใช้การสอนอ่านโดยใช้หนังสือชุดการอ่าน จำนวน 27 คน และกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนอ่านแบบปกติ จำนวน 27 คน ใช้เวลา 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้หนังสือชุดการอ่านมีความสามารถในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน

สุนันทา สุภาวสิทธิ์ (2547) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเล่นนิทานโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

อายุ 5-6 ปี จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทาน โดยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษาสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม และจากการสังเกตเด็กปฐมวัยขณะทำกิจกรรมพบว่า เด็กปฐมวัยสามารถจำแนก ความเหมือนความต่างของภาพ เสียงพยัญชนะ และตัวอักษร ซึ่งเป็นพื้นฐานนำไปสู่การอ่าน

ศุภวรรณ ฤทธิคุปต์ (2550) ศึกษาผลของเกมการศึกษาที่มีต่อทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามีคะแนนทักษะการอ่าน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มัชฌิมา สืบพงษ์ (2551) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อทักษะการอ่าน ในเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 3½ - 4½ ปี ที่ศึกษาอยู่ในชั้น อนุบาลปีที่ 2 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกัน มีคะแนนทักษะการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Sullivan and Martin (1994) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสอนโดยใช้วัสดุในการอ่าน ที่สามารถคาดเดา เช่น หนังสือที่มีภาพสอดคล้องกับคำ คำคล้องจอง เพลงกับการส่งเสริมทักษะ การอ่านของเด็กวัยเริ่มเรียน ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้วัสดุการอ่านที่สามารถคาดเดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการอ่านของเด็กวัยเริ่มเรียนที่เพิ่มขึ้น

Sonnenschein and Munsterman (2002) ศึกษาอิทธิพลของการส่งเสริมการอ่าน ของครอบครัวต่อแรงจูงใจในการอ่าน และพัฒนาการการรู้หนังสือเบื้องต้นของเด็ก กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กอายุ 5 ปี ที่มีเชื้อชาติแอฟริกัน-อเมริกัน หรือยุโรป-อเมริกัน ซึ่งส่วนใหญ่มาจากครอบครัว ที่มีรายได้น้อย โดยการศึกษาสัมพัทธ์เกี่ยวกับความถี่ของการมีกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเด็กที่บ้าน หลังจากนั้นจึงทำการประเมิน การออกเสียง การรู้ตำแหน่งพยัญชนะ และความเข้าใจเรื่องราว ในปลายปีการศึกษา และประเมินแรงจูงใจ ในต้นปีเมื่อเด็กขึ้นชั้นเกรด 1 ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่จะจัดกิจกรรมในการอ่านออกเสียง และพบว่าความถี่ของการอ่านจะสัมพันธ์กับทักษะ การรู้หนังสือของเด็ก

Yeh (2003) ได้ศึกษาการประเมินการสอนการอ่านออกเสียงของเด็กในโครงการ Head Start โดยดำเนินโครงการวิจัยการสอนอ่านออกเสียงเพื่อป้องกันปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออก ในชั้นที่สูงขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอายุ 4-5 ปี ในห้องเรียน โครงการ Head Start จำนวน 4 แห่ง กลุ่มแรกใช้การสอนด้วยกิจกรรมคำคล้องจอง กลอน และเรื่องเล่า กลุ่มที่สองใช้การสอนด้วยกิจกรรมการอ่านออกเสียงเป็นคำๆ ในประโยค ผลการวิจัยพบว่า การสอนด้วยกิจกรรมการอ่านออกเสียงเป็นคำๆ ในประโยคส่งผลต่อการอ่านออกเสียง การรู้จักตัวอักษร และเสียงตัวอักษรของเด็กสูงกว่าการสอนด้วยกิจกรรมคำคล้องจอง กลอน และเรื่องเล่า อย่างเห็นได้ชัด

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะด้านการอ่านโดยใช้สื่อ เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้ภาพ บัตรคำ หรือการใช้วัสดุการอ่าน ในการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว และเข้าใจมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสื่อต่างๆ สามารถดึงดูดให้เด็กสนใจการเรียนมากขึ้น ในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ควรจัดให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน และประสบการณ์ของเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมให้สอดคล้องกับประสบการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ยังช่วยให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้วย

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยธรรมชาติแล้ว มีความอยากรู้อยากเห็น และอยากลอง มีความพร้อมในการรับความรู้ และประสบการณ์ใหม่อยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก สามารถทำได้โดยการจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สื่อจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ

ในสังคมยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่ารอบๆ ตัวเราเต็มไปด้วยสื่อมากมายหลายชนิดที่เป็นตัวกลางนำข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ต่างๆ มาสู่มนุษย์ทั้งในรูปแบบของหนังสือ สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ การสื่อสารผ่านดาวเทียมและอื่นๆอีกมากมาย ในลักษณะของสังคมเช่นนี้ การพิจารณาเลือกสื่ออย่างเหมาะสมจึงมีความสำคัญที่จะทำให้เด็กๆ ได้รับประโยชน์มากหรือน้อยได้ พ่อแม่ต้องปลูกฝัง อบรม และช่วยคัดเลือกรูปแบบต่างๆ โดยการพิจารณาเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ เหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของเด็ก ในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับ

โลกยุคข่าวสาร การนำสื่อคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้รับความสนใจอย่างมาก การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา สิ่งสำคัญต้องรู้ว่ากระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไร ความรู้เรื่องวิธีการเรียนรู้ของเด็กเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การนำเทคโนโลยีอย่างคอมพิวเตอร์มาใช้ถูกที่ ถูกเวลา และถูกวิธี และต้องอาศัยอย่างอื่นอีกที่ไม่ใช่เทคโนโลยี การเรียนรู้จึงจะได้ผล การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ครูจำเป็นต้องเข้าใจถึงธรรมชาติของการเรียนรู้ เพื่อช่วยกำกับการเรียนรู้ของเด็ก และเป็นผู้ชี้แนะทั้งต่อตัวเด็ก และการเรียนรู้ร่วมกัน ในกลุ่มครูจะเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กรู้จักใช้เทคโนโลยีสื่อสารให้เป็นประโยชน์ และรู้จักใช้อย่างระมัดระวัง (พรพิไล เลิศวิชา, 2544)

สื่อการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนรู้มีหลากหลายรูปแบบ สำหรับสื่อที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้น คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ที่สามารถนำเสนอบทเรียนได้หลายแบบ สามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ ความสนใจ และความถนัด อีกทั้งยังตอบสนองพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กด้วย ซึ่งบุรณะ สมชัย (2542) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถสร้างเทคนิคที่ดึงดูดใจให้แก่เด็กได้หลายเทคนิค เช่น การใช้ดนตรี การใช้สี การใช้ภาพเคลื่อนไหว และการใช้เสียงพูดโต้ตอบกับเด็ก ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วกว่าการเรียนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2543) ที่กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีเสียง สี เสียง และภาพที่เคลื่อนไหวได้ จะช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กได้ดี และช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กพัฒนาได้รวดเร็ว นอกจากนี้ เด็กยังสามารถจดจำบทเรียนที่มีภาพเคลื่อนไหวหรือภาพสี ได้นานกว่าบทเรียนที่ไม่มีภาพเคลื่อนไหว หรือภาพขาวดำ

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ควรให้ความสำคัญในการพิจารณาที่จะนำสื่อคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนา และเกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ จากเหตุผลดังกล่าว งานวิจัยนี้จึงเลือกบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัย

ความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

บุรณะ สมชัย (2542) ได้ให้ความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพิ่มเติมว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำหน้าที่เป็นสื่อการเรียนรู้เหมือนแผ่นใส สไลด์ หรือวีดิทัศน์ ที่ใช้ประกอบการสอนเพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่าย และตรงตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทำหน้าที่ได้ครบทุกสื่อในเวลาเดียว และควบคุมการนำเสนอได้ด้วยตัวเอง ที่เรียกว่า “มัลติมีเดีย” เข้ามาช่วยในการนำเสนอเนื้อหา เช่น ข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เข้าด้วยกัน จึงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ การนำเสนอเนื้อหาของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งสอดคล้องกับ วีระพงษ์ แสงชูโต และคณะ (2542) ที่กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน คือ การนำ คอมพิวเตอร์ไปช่วยในกระบวนการจัดการเรียนรู้ในด้านต่างๆ โดยมีลักษณะการจัดการเรียนรู้ เป็นรายบุคคล เด็กจะเรียนได้ตามความสามารถของตนเอง และเนื่องจากคอมพิวเตอร์สามารถ ตอบสนองผลให้ทราบได้ทันที ทำให้เด็กมีความมั่นใจซึ่งส่งผลให้เด็กมีเจตคติ และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น

กิดานันท์ มลิทอง (2543) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า เมื่อมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์กันได้ในระหว่างเด็ก กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกับการเรียนการสอนระหว่างครูกับเด็กที่อยู่ในห้องเรียนปกติ นอกจากนี้ คอมพิวเตอร์ยังมีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลที่คืบป้อนเข้าไปได้ในทันที ซึ่งเป็นการช่วยเสริมแรงให้แก่เด็ก และเพื่อให้เด็กรู้สึกสนุกไปกับบทเรียนที่มีตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงประกอบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน คือ การนำคอมพิวเตอร์มาช่วย ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในการนำเสนอบทเรียน และฝึกทักษะ ซึ่งได้มีการลำดับเนื้อหา และ วิธีการนำเสนอไว้อย่างเป็นระบบแก่เด็ก ในลักษณะของมัลติมีเดีย เพื่อตอบสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคล โดยที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

คุณลักษณะสำคัญของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ถนอมพร ตันติพิพัฒน์ (2541) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้ 4 ประการ ได้แก่

1. สารสนเทศ (Information) หมายถึง เนื้อหาสาระที่ได้รับการเรียบเรียงแล้วเป็นอย่างดี ซึ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ หรือได้รับทักษะอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ โดยการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุก และจูงใจให้เด็กมีความต้องการที่จะเรียนมากขึ้น สารสนเทศเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ช่วยแยกความแตกต่างระหว่างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทเกม ออกจากซอฟต์แวร์เกม ที่มุ่งเน้นแต่ความบันเทิง และความเพลิดเพลิน โดยไม่ได้คำนึงถึงการให้ความรู้ หรือทักษะต่างๆ

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individualization) บุคคลมีความแตกต่างกัน ทางการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากบุคลิกภาพ สติปัญญา ความสนใจ พื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกันออกไป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงเป็นสื่อการเรียนรู้รายบุคคล ที่ออกแบบให้มีลักษณะที่ตอบสนอง ต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวคือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะต้องมีความยืดหยุ่น มากพอที่เด็กจะมีอิสระ ในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง การควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

2.1 การควบคุมเนื้อหา เป็นการเลือกที่จะเรียนส่วนใด ข้ามส่วนใด หรือออกจาก บทเรียนเมื่อใด

2.2 การควบคุมลำดับของการเรียน เป็นการเลือกที่จะเรียนส่วนใด ก่อนหลัง

2.3 การควบคุมการฝึกปฏิบัติ หรือการทดสอบ เป็นความต้องการที่จะฝึกปฏิบัติ หรือ ทำแบบทดสอบหรือไม่

นอกจากนี้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สมบูรณ์แบบจะต้องมีการนำระบบผู้เชี่ยวชาญ (Expert System) มาประยุกต์ใช้เพื่อที่จะสามารถตอบสนองต่อความแตกต่างของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การจัดเสนอเนื้อหา หรือแบบฝึกหัด ในระดับความยากง่ายที่ตรงกับ พื้นฐานความสามารถ และความสนใจของเด็ก เป็นต้น

3. การโต้ตอบ (Interaction) คือ การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเด็กกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือ การเรียนรู้ในลักษณะที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนมากที่สุด

4. การให้ผลป้อนกลับโดยทันที (Immediate Feedback) คือ การให้ผลป้อนกลับโดยทันทีตามแนวคิดของสกินเนอร์โดยผลป้อนกลับถือเป็นการเสริมแรงอย่างหนึ่ง ทำให้เด็กสามารถตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้ การให้ผลป้อนกลับโดยทันทีของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถือว่าเป็นจุดเด่น หรือข้อได้เปรียบประการสำคัญ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะสำคัญของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ประกอบด้วย เนื้อหาสาระที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยที่ผู้เรียนมีอิสระในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ และการให้ผลป้อนกลับโดยทันทีในลักษณะของการเสริมแรง

ประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

กิดานันท์ มลิทอง (2543) ได้กล่าวถึงประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. การฝึกทักษะ (Drill and Practice) หลังจากที่เด็กได้เรียนเนื้อหาแล้ว เด็กจำเป็นต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะ หรือการฝึกปฏิบัติซ้ำๆ เพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้เรียนแล้วไปใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว หรือที่เรียกกันว่าใช้ได้โดยอัตโนมัติ การนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการฝึกทักษะ เป็นที่นิยมกันมาก เนื่องจากมีความชัดเจนในการนำมาใช้เฉพาะวัตถุประสงค์ โปรแกรมการฝึกทักษะ อาจเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะเฉพาะอย่าง เช่น ทักษะการบวกเลข ทักษะการจำคำศัพท์ เป็นต้น

2. เกมการสอน (Instructional Games) การใช้โปรแกรมเกมเพื่อการสอนกำลังเป็นที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำหายความมานะพยายาม และสามารถกระตุ้นเด็กให้เกิด

ความอยากเรียนรู้โดยง่าย นอกจากนี้ การใช้เกมยังช่วยเพิ่มบรรยากาศในการเรียนรู้ให้ดีขึ้น เนื่องจาก มีภาพ แสง สี เสียง และกราฟิกที่มีการเคลื่อนไหวได้ จึงทำให้เด็กตื่นตัวอยู่เสมอ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ไม่จำเป็นต้องเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทใดประเภทหนึ่งเสมอไป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อาจเริ่มต้นด้วยลักษณะของเกมการสอน และตามด้วยลักษณะของการฝึกทักษะ หรืออาจนำมาผสมผสานกัน เพื่อให้การฝึกทักษะนั้น มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยควรเป็นลักษณะของเกมการสอนผสมผสานกับการฝึกทักษะ เพราะลักษณะของเกมการสอนสามารถช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดี และลักษณะของการฝึกทักษะจะช่วยให้เด็กสามารถฝึกปฏิบัติซ้ำๆ ได้ตามความสามารถของตนเอง

ลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

นิภาพร จีวัลย์ (2538) ได้กล่าวถึง ลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. ด้านตัวอักษร (Text)

1.1 ขนาดตัวอักษร (Size) ควรมีตัวอักษรทุกขนาด โดยเฉพาะขนาดใหญ่ (ประมาณ 60-80 ปอยท์) รองลงมาคือ ขนาดกลาง (ประมาณ 36-48 ปอยท์) และขนาดเล็ก (ประมาณ 20-30 ปอยท์)

1.2 รูปแบบตัวอักษร (Type Style) ควรเป็นรูปแบบตัวหนา ตัวเข้ม เพราะเด็กอนุบาลสามารถที่จะเริ่มเรียนรู้พยัญชนะ และความหมายของพยัญชนะ ซึ่งเป็นการเรียนรู้พยัญชนะทีละตัว

1.3 ลักษณะตัวอักษร (Fonts) รูปแบบตัวอักษรภาษาไทยควรเป็นแบบหัวกลม ส่วนรูปแบบตัวอักษรภาษาอังกฤษควรเป็นแบบตัวปกติ เป็นทางการ เพราะเป็นที่ยอมรับกันว่า ตัวอักษรแบบหัวกลมเป็นแบบที่อ่านง่ายที่สุด

1.4 โทนสีตัวอักษร กับ โทนสีพื้น (Color) ควรเป็นตัวอักษรสีโทนเข้มบนพื้นสีอ่อน ทั้งนี้เพราะเป็นคู่สีที่มีความแตกต่างกันสูง ทำให้เด็กสามารถมองเห็นตัวอักษรได้ชัดเจน

2. ด้านภาพ (Pictures) ภาพนิ่ง (Still Picture) ควรเป็นภาพการ์ตูน ซึ่งเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากธรรมชาติของเด็กวัยนี้ ชอบขีดๆ เขียนๆ หรือวาดภาพ และมีจินตนาการที่สูง

3. ด้านเสียง (Sound) ควรเป็นเสียงที่ชัด ที่มีลักษณะเหมือนเสียงการ์ตูน และเสียงควรจะเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตัวการ์ตูนด้วย

จากข้อมูลสรุปได้ว่า ลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ควรประกอบด้วยตัวอักษรที่มีขนาด รูปแบบ ลักษณะ และ โทนสีที่เหมาะสม และมองเห็นชัดเจน มีภาพและภาพนิ่ง เป็นภาพการ์ตูน และเสียงที่ชัดเหมือนเสียงการ์ตูน ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

Alessi and Trollip (1985) ได้สรุปขั้นตอนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ไว้ดังนี้

1. บทนำ (การนำเข้าสู่บทเรียน)
 - 1.1 ควรบอกวัตถุประสงค์ในการศึกษาบทเรียน
 - 1.2 ควรบอกขอบเขตในการศึกษาให้แก่เด็ก
 - 1.3 ควรแยกแบบทดสอบออกจากบทเรียน และทำการทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้ของเด็กเพื่อจะเรียนต่อไป
2. การนำเสนอเนื้อหา
 - 2.1 เนื้อหาควรจะสั้นและรัดกุม
 - 2.2 เนื้อหาควรดึงดูดความสนใจของเด็ก

- 2.3 ควรเน้นส่วนที่ทำให้เด็กต้องทำความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบและชี้แนะ
- 2.4 ตัวอักษรควรอ่านง่าย (ไม่ควรใช้อักษรวิ้งไม่ว่าข้างล่าง หรือข้างบน)
- 2.5 ควรใช้วิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหา
- 2.6 ขั้นตอนในการเรียนรู้ ควรจัดทำให้เด็กสามารถปฏิบัติได้ง่าย

3. คำถาม และคำตอบ

- 3.1 ควรป้อนคำถามโดยเฉพาะคำถามในบทเรียนแต่ละบท เพื่อสร้างความเข้าใจ
- 3.2 คำถามควรเป็นจุดสำคัญของเนื้อหา
- 3.3 ภาษาที่ใช้ถามจะต้องใช้คำพูดที่ง่ายต่อความเข้าใจ
- 3.4 ควรมีคำถามแสดงบนจอภาพ เมื่อเรียนเนื้อหาแต่ละตอนจบ

4. การตัดสินคำตอบ

- 4.1 ควรพิจารณาทั้งคำตอบที่ถูกต้อง และผิด
- 4.2 ควรให้เวลาในการตอบคำถาม
- 4.3 ควรให้เวลาเด็กได้ซ่อมเสริมจนกว่าจะผ่านเกณฑ์

5. การป้อนข้อมูลกลับ หรือแก้ไข เพื่อให้เด็กได้ทราบผลของตนเอง

5.1 ถ้าเด็กตอบผิดให้บอกว่ามีผิด แล้วให้โอกาสเด็กตอบอีกครั้ง และแจ้งคำตอบที่ถูกต้อง แล้วให้เด็กตอบใหม่

5.2 ถ้าเด็กตอบถูกให้ยืนยันอีกครั้ง

6. การซ่อมเสริม เป็นการแก้ไขคำตอบผิด หรือเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เด็ก

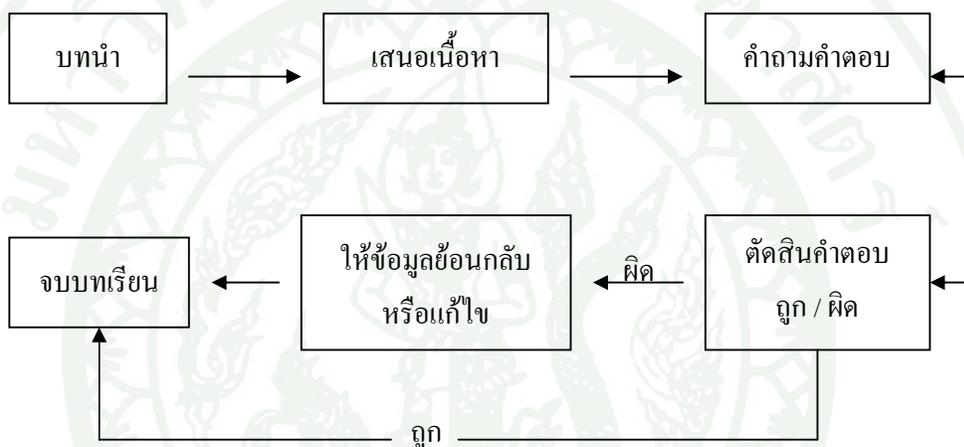
- 6.1 ควรเสริมเนื้อหาให้กับเด็กที่เรียนได้ไม่ดี
- 6.2 ควรให้กลับไปเรียนในบทเรียนเดิมซ้ำอีก

7. จบบทเรียน เป็นการจบบทเรียนที่สอนแต่ละเนื้อหา

7.1 ควรเก็บข้อมูลสำหรับเรียนใหม่

7.2 ควรแจ้งให้ทราบว่าจบบทเรียนด้วยข้อความสั้นๆ และแจ่มชัด

จากขั้นตอนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถนำมาเขียนเป็นแผนผังได้ดังนี้

ภาพที่ 4 ขั้นตอนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ที่มา: Alessi and Trollip (1985: 60)

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแนวคิดพื้นฐานของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแนวคิดพื้นฐานของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน คือ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม พื้นฐานความคิดของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยสรุปเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ สามารถสังเกตพฤติกรรมได้ในรูปแบบต่าง ๆ กัน และเชื่อว่าการให้ตัวเสริมแรงจะช่วยให้เกิดพฤติกรรมตามต้องการได้ โดยนักจิตวิทยาที่ได้รับการยอมรับในกลุ่มพฤติกรรมนิยม คือ สกินเนอร์ ที่เชื่อว่าตัวเสริมแรง เป็นตัวแปรสำคัญในการเปลี่ยนพฤติกรรม หรือการเรียนรู้ของเด็กเกี่ยวข้องกับความเร็ว ความอดทนในการทำงาน ความสามารถบังคับตนเอง และช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การเสริมแรงอาจเป็นรูปแบบของการให้รางวัลที่เหมาะสมหรืออาจเป็นความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จในการเรียน หรือทำกิจกรรม (นิภาพร จีวัลย์, 2538; กรมวิชาการ, 2544)

ประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ทำให้พบข้อดีซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้มีผู้ศึกษาถึงประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้หลายท่าน ดังนี้

Beaty (1971 อ้างใน สุภาพร แสันทวิสุข, 2541) ได้ศึกษาถึงผลของคอมพิวเตอร์ที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. คอมพิวเตอร์กับการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย จากการศึกษาพบว่า คอมพิวเตอร์สามารถพัฒนาพัฒนาการของเด็กปฐมวัยได้ดังนี้

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมจากคอมพิวเตอร์ เด็กสามารถควบคุมการทำงานกับคอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง เช่น การควบคุมเมาส์ การเปิด – ปิด เครื่องคอมพิวเตอร์ การเลือกใช้รายการต่างๆ ในโปรแกรม ซึ่งเด็กจะต้องควบคุมกล้ามเนื้อเล็ก ในการประสานสัมพันธ์ระหว่างการใช้ตามองดูคำสั่งที่จอภาพ และการใช้มือในการควบคุมเมาส์ เพื่อเลือกรายการตามความต้องการของตน การใช้ประสาทสัมผัสโดยเฉพาะกล้ามเนื้อเล็ก เป็นทักษะที่สำคัญของเด็กปฐมวัยซึ่งต้องได้รับการส่งเสริม และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การอ่านและการเขียน

1.2 การสังเกต การที่เด็กมีโอกาสได้ฝึกการแยกประเภทรูปร่าง ขนาด และสีของวัตถุต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัว นับได้ว่าเป็นการฝึกทักษะทั้งทางด้านร่างกาย และสติปัญญาไปพร้อมๆ กัน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อช่วยส่งเสริมทักษะการสังเกตให้กับเด็กปฐมวัย ได้แก่ โปรแกรมฝึกทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ เป็นต้น

2. คอมพิวเตอร์กับการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้น เป้าหมายหลักส่วนหนึ่ง คือ การส่งเสริมให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยธรรมชาติของเด็กวัยนี้มีความกระตือรือร้นอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ซึ่งเปรียบเสมือนการกระตุ้นไปสู่กิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากคอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่แปลกใหม่สำหรับเด็กสามารถดึงดูดใจให้เด็กเข้าไปทดลอง และลงมือปฏิบัติ จากการที่เด็กได้มีปฏิริยาโต้ตอบอย่างรวดเร็ว

การที่มีแสง สี เสียงประกอบ ในขณะที่เด็กทำกิจกรรม และได้ค้นคว้าด้วยตนเอง การเลือกรายการ การควบคุมการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง หรือการมีปฏิสัมพันธ์กับคอมพิวเตอร์ เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติที่ดี มีความสนใจในการเรียน ตลอดจนรู้สึกเต็มใจที่จะทำงาน และสร้างสรรค์ผลงาน อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองอีกด้วย

3. คอมพิวเตอร์กับการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย เนื่องจากคอมพิวเตอร์ เป็นสื่อที่เด็กให้ความสนใจสูง เด็กได้เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกัน ทำให้เด็กรู้จัก การรอคอยตามลำดับก่อน – หลัง และในระหว่างที่เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน เด็กจะได้เรียนรู้ และ ฝึกฝนการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อันเป็นทักษะพื้นฐาน ทางสังคมที่สำคัญ

4. คอมพิวเตอร์กับการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย การจัด การศึกษาในปัจจุบันมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์มากมาย ที่ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถเลือกนำมาใช้ ได้ตามความต้องการ และความเหมาะสมกับเนื้อหาที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในส่วนของ โปรแกรมที่ส่งเสริมสติปัญญาของเด็กปฐมวัยนั้น อาจเป็น โปรแกรมการเรียนรู้ทางด้านทักษะ คณิตศาสตร์ ซึ่ง โปรแกรมเหล่านี้เด็กที่เรียนแล้วไม่เข้าใจ สามารถเรียนได้ซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกว่าจะเข้าใจในเรื่องนั้น แล้วจึงเลื่อนไปทำกิจกรรมที่ยากขึ้นตามความสามารถของตน

5. คอมพิวเตอร์กับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จากการที่เด็ก ได้แสดงออกตามความสามารถของตนเองอย่างอิสระ ในโปรแกรมที่มีลักษณะเปิดกว้าง มีรายการ เครื่องมือให้เด็กได้เลือกใช้สิ่งใดก่อนหลังได้ตามความพอใจของตน โดยไม่ต้องทำตามลำดับ ขั้นตอนที่โปรแกรมคอมพิวเตอร์กำหนดไว้ และหากเกิดความผิดพลาดขึ้นในขณะที่ทำกิจกรรม เด็กสามารถแก้ไขได้โดยไม่เสียหาย ทำให้เด็กกล้าแสดงออกอย่างเต็มที่และมีความมั่นใจ ในการสร้างสรรค์ในครั้งต่อไป

ขนิษฐา รุจิโรจน์ (2540) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการเรียนรู้ของ เด็กปฐมวัย ดังนี้

1. ทำให้เด็กได้คิด ค้นหาคำตอบด้วยความสนุก เช่น การเรียนคำศัพท์ เป็นต้น

2. ทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ เช่น การทดลองฝึกผสมสี โดยไม่เปลืองดินสอสี จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3. การฝึกทักษะการใช้ภาพ รูปร่าง เด็กสามารถเรียนรู้ถ่ายโยงมาสู่เรื่องใหม่ๆ ได้ ทำให้การเรียนรู้ต่อเนื่อง ทำให้ฝึกคิดค้นการแก้ปัญหาได้ดี ในการฝึกทักษะนี้ ครูสามารถเลือกเกมต่างๆ ที่สามารถฝึกทักษะเด็กตามที่ต้องการได้

กิดานันท์ มลิทอง (2543) ได้กล่าวถึงประโยชน์ในการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้ดังนี้

1. คอมพิวเตอร์จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่เด็ก เนื่องจากการเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์นั้นเป็นประสบการณ์ที่แปลกและใหม่
2. จอภาพบนคอมพิวเตอร์สามารถเป็นตัวกระตุ้นความสนใจต่อเด็กได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะจอภาพสี หรือจอภาพขาว – ดำ ก็สามารถสร้างโปรแกรมที่น่าสนใจได้
3. การใช้สี ภาพลายเส้นที่มีการเคลื่อนไหว ตลอดจนเสียงดนตรี จะเป็นการเพิ่มความเหมือนจริง และเร้าใจเด็กให้เกิดความอยากเรียนรู้ ทำแบบฝึกหัด หรือทำกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น
4. ความสามารถของหน่วยความจำของเครื่องคอมพิวเตอร์ จะช่วยในการบันทึกคะแนน และพฤติกรรมต่างๆ ของเด็กไว้ เพื่อใช้ในการวางแผนบทเรียนในขั้นต่อไปได้
5. ความสามารถในการเก็บข้อมูลของคอมพิวเตอร์ ทำให้สามารถนำไปใช้ได้ ในลักษณะของการศึกษารายบุคคล ซึ่งครูผู้สอนสามารถออกแบบให้เด็กแต่ละคนเรียนได้โดยลำพัง และแสดงผลความก้าวหน้าให้เห็นได้ทันที
6. สามารถโต้ตอบกับเด็กได้ เสมือนเป็นครูผู้สอนทบทวนในการเรียน คือ สามารถให้ความสนใจกับเด็กเป็นรายบุคคล เด็กได้รับผลป้อนกลับในการเรียน ในทันทีที่ตอบคำถาม

7. สามารถเป็นเพื่อนเล่นเกมฝึกทักษะทางการเรียนรู้ได้ ดังนั้นเด็กสามารถฝึกทักษะทางการอ่านและการเขียนจากเกมคอมพิวเตอร์ได้

8. สามารถสนองความต้องการของเด็กในการเรียนการสอนแบบเอกัตภาพได้ดี คือ ทำให้เด็กเกิดภาวะเฉพาะส่วนตัวในการฝึกโดยปราศจากความหวาดเกรงต่อการเสียหน้า เมื่อตอบผิดในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้ทักษะพื้นฐานไปตามลำพังตามความรู้ ความสามารถ ความเร็ว – ช้า ในการเรียนของแต่ละคน คอมพิวเตอร์สามารถจัดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ในจุดที่ช้าชากโดยไม่เบื้อหนาย และไม่มีวันหยุด

9. เป็นการช่วยขยายขีดความสามารถของครูในการควบคุมเด็กได้อย่างใกล้ชิด เนื่องจากสามารถบรรจุข้อมูลได้ง่ายและสะดวกในการนำออกมาใช้

10. เป็นผู้ช่วยผู้สอนในการตรวจแบบฝึกหัด บันทึกคะแนนในส่วนของทักษะพื้นฐาน เพื่อให้ผู้สอนได้มีโอกาสเตรียมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนต่อไป

อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์ (โพธิสุข) (2545) กล่าวถึงการที่เด็กใช้คอมพิวเตอร์ได้ถูกวิธี จะสามารถช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา
2. ทักษะขั้นตอนการคิด
3. ทักษะการพัฒนาความคิดรวบยอด
4. กระตุ้นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง
5. เรียนรู้ตามความสามารถอย่างไม่มีขีดจำกัด
6. ทักษะกระบวนการความคิดระดับสูงทั่วไป เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา ความคิดเชิงเหตุผล เป็นต้น

จากการศึกษาเอกสารทั้งหมด สรุปได้ว่าการนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็กปฐมวัยนั้นสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ตลอดจนด้านความคิดสร้างสรรค์ ให้กับเด็กปฐมวัย ทั้งนี้ประโยชน์ดังที่กล่าวมาทั้งหมดจะเกิดขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าใจถึง

พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ศักยภาพของคอมพิวเตอร์ในการเป็นสื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ และวิธีการนำไปใช้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนรู้ของเด็ก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

งานวิจัยในประเทศ

ณัฐชยา ยี่มิวิไล (2543) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของเด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นิทานส่งเสริมจริยธรรมสิ่งแวดล้อม เรื่อง ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับดี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เยาวลักษณ์ วรรณม่วง (2544) ได้ศึกษาวิจัยความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กรณีศึกษาเป็นนักเรียนชายและหญิงที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หลังจากการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงขึ้น

สรรพมงคล จันทร์ดั่ง (2544) ได้ศึกษาวิจัยทักษะพื้นฐานคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทางคณิตศาสตร์แบบรายคู่และรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงระดับชั้นอนุบาลอายุ 5 - 6 ปี ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทางคณิตศาสตร์แบบรายคู่และรายบุคคล มีทักษะทางคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุษบง เสมามล (2545) ได้ศึกษาวิจัยการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับก่อนวัยเรียน กลุ่มทดลองที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่มีระดับสูญเสียการได้ยิน 50 - 90 เดซิเบล อายุ 5 - 6 ปี จำนวน 10 คน ชั้นศูนย์ทดลอง

นักเรียนเล็กอนุบาลชั้นปฐมวัยปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ในโครงการศูนย์ทดลอง นักเรียนอนุบาลปฐมวัย โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่า ก่อนเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

นันทิกา คิ้วอ่วม (2547) ได้ศึกษาผลของการใช้เกมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องพืช ในหน่วยพฤกษศาสตร์กับวิธีการอนุรักษ์พืชของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัย ชาย – หญิง ที่มีอายุ 4 - 5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า วิธีการอนุรักษ์พืชของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองใช้เกมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องพืชในหน่วยพฤกษศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

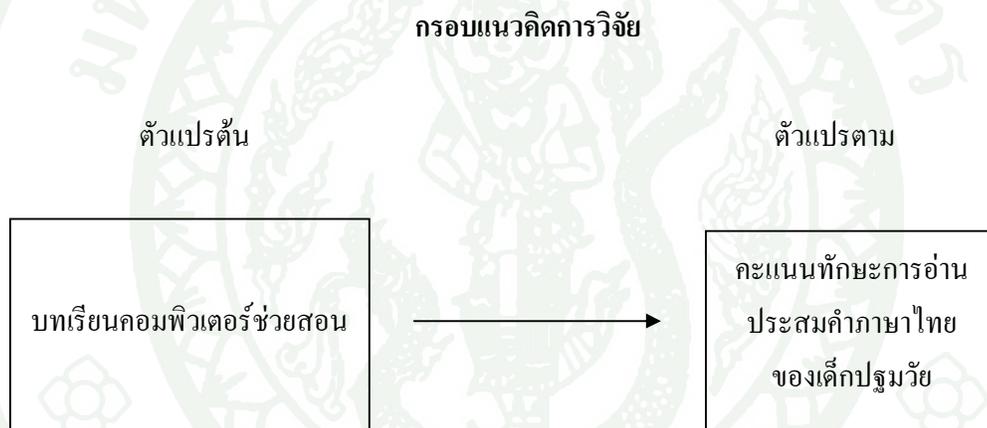
Ford (1988) ได้ศึกษาวิจัยการรับรู้ และทัศนคติของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่มีต่อบทเรียนที่ได้รับการสอนบทเรียนแบบ โปรแกรมเป็นเวลา 4 สัปดาห์ และเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า เด็กมีพัฒนาการในการรับรู้เรื่องกรอบ และมีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าบทเรียน โปรแกรมดังกล่าวมีผลกระทบต่อ การรับรู้ และทัศนคติที่ดีต่อบทเรียน

Brown (2000) ได้ศึกษาการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบง่ายเรื่องเรขาคณิต โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 6-7 ปี จากกลุ่มโรงเรียนเอกชนในเมือง การศึกษาครั้งนี้แบ่งผู้เรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และกลุ่มที่ไม่ได้ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้รับผลการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

Navarro (2003) ได้ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมความสนใจของเด็กโดยการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อช่วยทำให้เด็ก

เกิดความสนใจสูงขึ้น โดยใช้โปรแกรมที่ออกแบบด้านจิตวิทยาซอฟต์แวร์ชนิดนี้ชื่อว่า “ทักษะด้านจิตใจพัฒนาได้อย่างไร” ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถช่วยทำให้เด็กเกิดความสนใจด้านการเรียนได้สูงขึ้น

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ในการจัดประสบการณ์ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น สามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลของผู้เรียนได้ สามารถนำมาใช้ได้กับหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ทำให้เด็กสนใจบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ มากขึ้น และยังส่งผลต่อเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 30 คน ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยการจับสลากเลือกห้องเรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 3 จากทั้งหมด 4 ห้องเรียน คัดเลือกมา 1 ห้องเรียน ได้เด็กปฐมวัยเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ จำนวน 15 คน โดยทั้งสองกลุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ละความสามารถกันภายในกลุ่ม

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 30 แผน
2. แบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง
 - 1.2 ศึกษาคำศัพท์จากคำพื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ของกรมวิชาการ และแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนศรีอรุโณทัย และกำหนดคำศัพท์ที่เป็นคำคุ้นเคยโดยให้สอดคล้องกับคำศัพท์ที่เด็กควรเรียนรู้ในแผนการจัดประสบการณ์ เรื่อง สระ มีสระอะ สระอา สระอิ สระอี สระอู และสระอุ และนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ .93
 - 1.3 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 30 แผน แต่ละแผนใช้เวลา 30 นาที ซึ่งกำหนดเนื้อหาออกเป็น 7 บท โดยแต่ละบทมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 คำที่ประสมด้วยสระอะ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กะทะ กะบะ กะลา และ
มะระ

บทที่ 2 คำที่ประสมด้วยสระอา มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กา ตา ขา และฝา

บทที่ 3 คำที่ประสมด้วยสระอิ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กะทิ กะปิ มะลิ และนาฬิกา

บทที่ 4 คำที่ประสมด้วยสระอี มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า สี อีกา ตี และฝาชี

บทที่ 5 คำที่ประสมด้วยสระอือ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า มือ ถือ สะดือ และหารือ

บทที่ 6 คำที่ประสมด้วยสระอุ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า ดู พายุ สุรา และจุฬา

บทที่ 7 คำที่ประสมด้วยสระอู มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า งู รู หู และปู

1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น เสนอต่อ
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย และความเหมาะสมกับพัฒนาการ
ของเด็กปฐมวัย

1.5 ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตามคำแนะนำ
ของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ไปทดลองใช้ (Try Out)
กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของ
แผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยให้
มีความละเอียด และความชัดเจน ก่อนที่จะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบทักษะการอ่าน จากเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย โดยสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ประกอบด้วยคำศัพท์ที่เป็นบัตรคำรูปสัตว์ จำนวน 7 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 บัตรคำรูปกระต่าย เป็นคำที่ประสมด้วยสระอะ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กะทะ กะบะ กะลา และมะระ

หมวดที่ 2 บัตรคำรูปปลา เป็นคำที่ประสมด้วยสระอา มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กาตา ขา และฝา

หมวดที่ 3 บัตรคำรูปลิง เป็นคำที่ประสมด้วยสระอิ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กะทิกะปิ มะลิ และนาฬิกา

หมวดที่ 4 บัตรคำรูปหมี เป็นคำที่ประสมด้วยสระอี มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า สี อีเกาตี และฟ้าสี

หมวดที่ 5 บัตรคำรูปผีเสื้อ เป็นคำที่ประสมด้วยสระอือ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า มือถือ สะตือ และหารือ

หมวดที่ 6 บัตรคำรูปเสือ เป็นคำที่ประสมด้วยสระอุ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า ดู พายุสุรา และจุฬา

หมวดที่ 7 บัตรคำรูปหมู เป็นคำที่ประสมด้วยสระอู มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า งู รู หมู และปู

2.3 นำแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย ที่สร้างขึ้นเสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยนำแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยมาแก้ไข โดยเพิ่มสีสันของแบบทดสอบให้หลากหลายขึ้น

2.4 นำแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยไปทดลองใช้ (Try Out) กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย และนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยปรับขนาดของตัวอักษรให้มีขนาดใหญ่ และมองเห็นได้ชัดเจนขึ้น ก่อนที่จะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.5 ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย โดยใช้เกณฑ์ 0-1 (One Zero Method) ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้ อ่านสะกดคำถูกให้ 1 คะแนน อ่านสะกดคำผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธีของ Kuder-Richardson (KR-20) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อขออนุญาตจากผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เพื่อแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับการทำวิจัย เรื่อง ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

3. ระยะเวลาการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล จำนวน 30 คน ใช้เวลาทดสอบคนละประมาณ 5 นาที

4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

5. ระยะเวลาทำการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในอัตราส่วน 1 คน ต่อ 1 เครื่อง เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติกับครูประจำชั้นตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน ในการทำการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ใช้ระยะเวลาทดลองในช่วงเวลาเดียวกัน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553 เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ซึ่งได้ดำเนินการทดลองทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 1 แผน รวมทั้งสิ้น 30 แผน ในช่วงเวลาตั้งแต่ 12.30 – 13.00 น. ใช้เวลาทดลองวันละ 30 นาที ดังที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปลักษณะการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สัปดาห์ที่	แผนที่	เรื่องที่สอน
1	1	อธิบายการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
	2	อธิบายการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
	3	บทที่ 1 คำศัพท์สระอะ
	4	บทที่ 1 คำศัพท์สระอะ
	5	บทที่ 1 คำศัพท์สระอะ และเริ่มทำแบบฝึกหัด
2	6	ทำแบบฝึกหัด บทที่ 1 คำศัพท์สระอะ
	7	บทที่ 2 คำศัพท์สระอา
	8	บทที่ 2 คำศัพท์สระอา
	9	บทที่ 2 คำศัพท์สระอา และเริ่มทำแบบฝึกหัด
	10	ทำแบบฝึกหัด บทที่ 2 คำศัพท์สระอา
3	11	บทที่ 3 คำศัพท์สระอิ
	12	บทที่ 3 คำศัพท์สระอิ
	13	บทที่ 3 คำศัพท์สระอิ และเริ่มทำแบบฝึกหัด
	14	ทำแบบฝึกหัด บทที่ 3 คำศัพท์สระอิ
	15	บทที่ 4 คำศัพท์สระอี

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	แผนที่	เรื่องที่สอน
4	16	บทที่ 4 คำศัพท์สระอึ
	17	บทที่ 4 คำศัพท์สระอึ และเริ่มทำแบบฝึกหัด
	18	ทำแบบฝึกหัด บทที่ 4 คำศัพท์สระอึ
	19	บทที่ 5 คำศัพท์สระอึ
	20	บทที่ 5 คำศัพท์สระอึ
5	21	บทที่ 5 คำศัพท์สระอึ และเริ่มทำแบบฝึกหัด
	22	ทำแบบฝึกหัด บทที่ 5 คำศัพท์สระอึ
	23	บทที่ 6 คำศัพท์สระอู
	24	บทที่ 6 คำศัพท์สระอู
	25	บทที่ 6 คำศัพท์สระอู และเริ่มทำแบบฝึกหัด
6	26	ทำแบบฝึกหัด บทที่ 6 คำศัพท์สระอู
	27	บทที่ 7 คำศัพท์สระอู
	28	บทที่ 7 คำศัพท์สระอู
	29	บทที่ 7 คำศัพท์สระอู และเริ่มทำแบบฝึกหัด
	30	ทำแบบฝึกหัด บทที่ 7 คำศัพท์สระอู

6. ผู้วิจัยคอยดูแล ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ ในช่วงที่กลุ่มทดลองได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตลอดเวลา เพื่อให้การทดลองดำเนินไปอย่างราบรื่น ขณะที่ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ถ่ายภาพ และบันทึกวีดิทัศน์ เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิง

7. ระยะเวลาหลังการทดลอง หลังจากกลุ่มตัวอย่างได้รับการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์จนครบแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยชุดเดิมกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล จำนวน 30 คน ใช้เวลาทดสอบคนละประมาณ 5 นาที

8. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

9. นำคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Sample t-test) และทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ โดยใช้สถิติ t-test (Independent Sample t-test)

3. วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย โดยวิธีของ Kuder-Richardson (KR-20)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ค่า t-test (Dependent Sample t-test) และค่า t-test (Independent Sample t-test)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนทดลอง	15	14.60	7.93	10.422*
หลังทดลอง	15	22.90	5.30	

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	t
กลุ่มควบคุม	15	16.30	7.11	3.841*
กลุ่มทดลอง	15	22.90	5.30	

* P < 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มทดลอง แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์ได้ง่ายขึ้น มีภาพประกอบการเสนอ คำศัพท์ มีการให้ข้อมูลป้อนกลับทันทีที่เด็กตอบสนอง มีการเสริมแรง การชมเชยทั้งที่เป็นข้อความ และเสียงปรบมือ เมื่อเด็กทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลที่จะช่วยกระตุ้นให้เด็ก เกิดกำลังใจ และก่อให้เกิดความสนุกในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเสริมแรงของ สกินเนอร์ ซึ่งเชื่อว่าการเสริมแรงเป็นตัวแปรสำคัญในการเปลี่ยนพฤติกรรมหรือการเรียนรู้ของเด็ก ได้ (นิภาพร จีวัลย์, 2538; กรมวิชาการ, 2544)

จากบันทึกหลังสอนของแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการสัมภาษณ์ แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เนื่องจากเด็กรู้สึกสนุกไปกับตัวการ์ตูน ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้สื่อสารกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้ทำแบบฝึกหัดซ้ำๆ จนสามารถจดจำได้ และได้ฝึก การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ควบคู่ไปด้วย จึงทำให้เด็กเกิดความรู้สึกสนใจ และชอบคอมพิวเตอร์ มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2543) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนไว้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถโต้ตอบกับเด็กได้ เสมือนเป็นครูผู้สอน ทบทวนในการเรียนรู้ เด็กได้รับผลป้อนกลับในการเรียนรู้ ในทันทีที่ตอบคำถาม เด็กสามารถฝึก โดยปราศจากความหวาดเกรงต่อการเสียหน้า เมื่อตอบผิดในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ ทักษะพื้นฐาน ไปตามลำพัง ตามความรู้ ความสามารถ ความเร็ว – ช้าในการเรียนรู้ของแต่ละคน ได้อย่างอิสระ ซึ่งเป็นการตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สามารถจัดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาในจุดที่ซ้ำซากโดยไม่เบื่อหน่าย นอกจากนี้ บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังมีการนำเสนอด้วยภาพที่มีสีสันสวยงาม มีเสียงที่ดึงดูดความสนใจ การนำเสนอเนื้อหามีการใช้คำพูดที่เข้าใจง่าย และมีกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้มีส่วนร่วม

ผลคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด ประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ ในชั้นเรียนปกติ แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด

ประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์กันได้ระหว่างเด็กกับเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกับการเรียนรู้ระหว่างครูกับเด็กที่อยู่ในห้องเรียนปกติ การได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นการโต้ตอบกันระหว่างเด็กกับเครื่องคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์สามารถโต้ตอบด้วยข้อมูลย้อนกลับได้อย่างทันทีทันใด จึงส่งผลกระทบต่อเด็กเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น และก่อให้เกิดความสนุกในการเรียนรู้คำศัพท์ รวมไปถึงการเสริมแรงที่เด็กได้รับจากการโต้ตอบของคอมพิวเตอร์ที่ส่งผลให้เด็กเกิดกำลังใจในการอ่านประสมคำ และการทำแบบฝึกหัด ซึ่งสอดคล้องกับ ถนอมพร ดันติพัฒน์ (2541) ที่กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการเรียนรู้รายบุคคลที่ออกแบบให้มีลักษณะที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะมีความยืดหยุ่นมากพอที่จะทำให้เด็กมีโอกาสระในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง นอกจากนี้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังเป็นนวัตกรรมที่มีคุณลักษณะพิเศษที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เพราะบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบด้วยข้อความ คนตรี เสียง ภาพเคลื่อนไหว และภาพกราฟิก ที่มีส่วนช่วยในการสร้างบรรยากาศ ทำให้เด็กปฐมวัยรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับการเรียนรู้ และทำให้เด็กปฐมวัยเกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2543) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนว่ามีส่วนช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่เด็ก การใช้สี ภาพหลายเส้นที่มีการเคลื่อนไหว ตลอดจนเสียงคนตรีจะเป็นการเพิ่มความเหมือนจริง และเร้าใจเด็กให้เกิดความอยากเรียนรู้ ทำแบบฝึกหัด หรือทำกิจกรรมต่างๆ

จากเหตุผลดังกล่าว จึงสรุปได้ว่าการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสื่อที่น่าสนใจอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำมาใช้กับเด็กในระดับปฐมวัยได้ และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยได้ด้วย ดังนั้น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จึงเหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยได้อีกรูปแบบหนึ่ง เพื่อให้เกิดประโยชน์กับเด็กปฐมวัย และเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับครูที่จะนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการอ่านประสมคำภาษาไทยต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย มีดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จำนวน 30 คน ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยการจับสลากเลือกห้องเรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 3 จากทั้งหมด 4 ห้องเรียน คัดเลือกมา 1 ห้องเรียน ได้เด็กปฐมวัยเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ จำนวน 15 คน โดยทั้งสองกลุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ความสามารถกันภายในกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 30 แผน
2. แบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อขออนุญาตจากผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เพื่อแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับการทำวิจัย เรื่อง ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

3. ระยะก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล จำนวน 30 คน ใช้เวลาทดสอบคนละประมาณ 5 นาที

4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

5. ระยะทำการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในอัตราส่วน 1 คน ต่อ 1 เครื่อง เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติกับครูประจำชั้นตามแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน ในการทำการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ใช้ระยะเวลาทดลองในช่วงเวลาเดียวกัน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553 เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ซึ่งได้ดำเนินการทดลองทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 1 แผน รวมทั้งสิ้น 30 แผน ในช่วงเวลาตั้งแต่ 12.30 – 13.00 น. ใช้เวลาทดลองวันละ 30 นาที

6. ผู้วิจัยคอยดูแลช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ ในช่วงที่กลุ่มทดลองได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตลอดเวลา เพื่อให้การทดลองดำเนินไปอย่างราบรื่น ขณะที่ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ถ่ายภาพ และบันทึกวิดีโอเพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิง

7. ระยะหลังการทดลอง หลังจากกลุ่มตัวอย่างได้รับการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์จนครบแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยชุดเดิมกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล จำนวน 30 คน ใช้เวลาทดสอบคนละประมาณ 5 นาที

8. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

9. นำคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Sample t-test) และทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติ โดยใช้สถิติ t-test (Independent Sample t-test)

3. วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย โดยวิธีของ Kuder-Richardson (KR-20)

ผลการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. ผู้วิจัยควรตรวจสอบการรองรับ โปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของเครื่องคอมพิวเตอร์ของ โรงเรียนก่อนทำการทดลอง
2. ก่อนทำการทดลองผู้วิจัยควรแนะนำการใช้คอมพิวเตอร์ให้เด็กทราบอย่างชัดเจน หรือทำสัญลักษณ์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ให้เด็กเห็นได้อย่างชัดเจน และควรให้เด็กได้ฝึกใช้เมาส์ และเป็นพิมพ์ จนคล่องก่อนทำการทดลอง ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยควรดูแล ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำแก่เด็กในขณะที่เด็กใช้คอมพิวเตอร์
3. ถึงแม้ว่าผู้วิจัยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่าน ประสมคำภาษาไทยกับเด็กปฐมวัย แต่อย่างไรก็ตามบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้ก็สามารถนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านประสมคำกับเด็กเตรียมชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ด้วย
4. ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ควรนำภาพจริงมาใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย และควรสร้างตัวการ์ตูนดำเนินเรื่องที่ใช้ภาษาเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการเรียนการสอนด้วยวิธีอื่นที่มีครูปฏิสัมพันธ์กับเด็ก (Interactive learning)
2. ควรมีการนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้กับกลุ่มที่เป็นเด็กพิเศษในรูปแบบงานวิจัยแบบกรณีศึกษา (Case Study) เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เพราะคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นตัวกระตุ้นการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และสามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กิดานันท์ มลิทอง. 2543. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกษม วัฒนชัย. 2546. “รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการจัดพิมพ์หนังสือและการอ่านอย่างไร.” วารสารหนังสือ 1(13): 4-6.

กรมวิชาการ. 2544. ความรู้เกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. 2546. การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ขนิษฐา รุจิโรจน์. 2540. “คอมพิวเตอร์กับเด็กปฐมวัย.” วารสารการศึกษาปฐมวัย 1 (4): 29-34.

ชฎานินทร์ (นามแฝง). 2545. ศิลปะการอ่านหนังสือให้เก่ง. กรุงเทพมหานคร: ห.จ.ก. เอมีเทรคดิ่ง.

ณัฐชยา ยิ้มวิไล. 2543. การพัฒนาและทดลองใช้นิทานการ์ตูนส่งเสริมจริยธรรมสิ่งแวดล้อมเรื่องทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล.

คุณเดือน จิรานนท์. 2547. ผลของการใช้สมุดภาพอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อความพร้อมทางการอ่านของเด็กอนุบาล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เตลินิวส์. 2549. กรุงเทพมหานคร: 28 มีนาคม 2549. หน้า 23.

ถนอมพร ดันดีพิพัฒน์. 2541. **คอมพิวเตอร์ช่วยสอน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แจมมณี. 2536. **หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย**. กรุงเทพมหานคร: หน่วยปฏิบัติการวิจัยการศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นัฐนันท์ หัสบำเรอ. 2540. **กลวิธีการสอนเด็กก่อนวัยเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นันทิดา ด้วงอ่วม. 2547. **การศึกษาและพัฒนาเกมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องพืชในหน่วยพฤกษศาสตร์กับวิธีการอนุรักษ์พืชของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นิตยา ประพุดติกิจ. 2540. **การพัฒนาการอ่านของลูก**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

নীโพพรรณ เกิดสว่าง. 2547ก. **ผลของการใช้หนังสือชุดการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กวัยอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. 2547ข. **ผลของการใช้หนังสือชุดการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กวัยอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อ้างถึง Gunning, T. G. 1993. **Creating Reading Instruction for all Children**. Boston: Allyn and Bacon.

_____. 2547ค. **ผลของการใช้หนังสือชุดการอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กวัยอนุบาล**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อ้างถึง Taylor. 1973. **Reading and Writing in The First School**. New York: Genge Allen and Urwin.

- นิภาพร จีวัลย์. 2538. **ลักษณะที่เหมาะสมของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับเด็กอนุบาลตามความคิดเห็นของครูอนุบาลในโรงเรียนเอกชนกรุงเทพฯ.** วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุษบง เสมามล. 2545. **การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับก่อนวัยเรียน.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุรณะ สมชัย. 2542. **การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.** กรุงเทพมหานคร:
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เม็ดทราย พรินต์ติ้ง.
- บัว บุษบา และคณะ. 2538. **รวมบทความเกี่ยวกับการพัฒนาภาษาแบบธรรมชาติ. เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาภาษาแบบ Whole Language สำหรับเด็กปฐมวัย.** สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพิไล เลิศวิชา. 2544. **มัลติมีเดียเทคโนโลยีกับโรงเรียนในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ศูนย์เทคโนโลยี
อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- พรรณี ช. เจนจิต. 2545ก. **จิตวิทยาการเรียนการสอน.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: เมธีทิปส์.
อ้างถึง Dewey, J. 1963. **Experience and Education.** New York: Macmillan Publishing
Company.
- _____. 2545ข. **จิตวิทยาการเรียนการสอน.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: เมธีทิปส์. อ้างถึง
Piaget, J. 1952. **The Origins of Intelligence in Children.** New York: International
Universities.

- มธุรส ศรีสุเมธากุล. 2543. การสอนอ่านคำภาษาไทยโดยใช้บัตรคำและหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มยุรี กันทะลือ. 2543ก. ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติต่อพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาถิ่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____ 2543ข. ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติต่อพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาถิ่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อ้างถึง Cochrane. et. al. 1984. *Reading Writing and Caring*. London: A Simon & Schuster.
- มัชฌิมา สืบพงษ์. 2551. ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันที่มีต่อทักษะการอ่านในเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปฐมวัยศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เยาวพา เดชะคุปต์. 2542. การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์.
- เยาวลักษณ์ วรรณม่วง. 2544. การศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วชิราภรณ์ ชุมพล. 2547. ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในมุมหนังสือที่มีต่อความสนใจในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วันทนา เมืองจันทร์. 2547. “การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กวัยเรียน.” วารสารวิทยจารย์ : 10 (4): 24 – 31.

วิสิษฐศรี ตังครโยธิน. 2544. ทักษะภาษา. ม.ป.ท. (อัคราเนา)

วีระพงษ์ แสงชูโต และคณะ. 2542. การพัฒนารูปแบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการสอนเสริมระดับประถมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. เอกสารงานวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ม.ป.ท.

ศิธร หุตะสังกาศ. 2541. การฝึกทักษะการอ่านค่านามภาษาไทยสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคุณกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริรัตน์ เจริญจันทร์. 2542. การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ศุภวรรณ ฤทธิคุปต์. 2550. ผลของเกมการศึกษาที่มีต่อทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาปฐมวัยศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สรรพมงคล จันทร์ดั่ง. 2544. การเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทางคณิตศาสตร์แบบรายกลุ่มและรายบุคคล. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. 2541. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

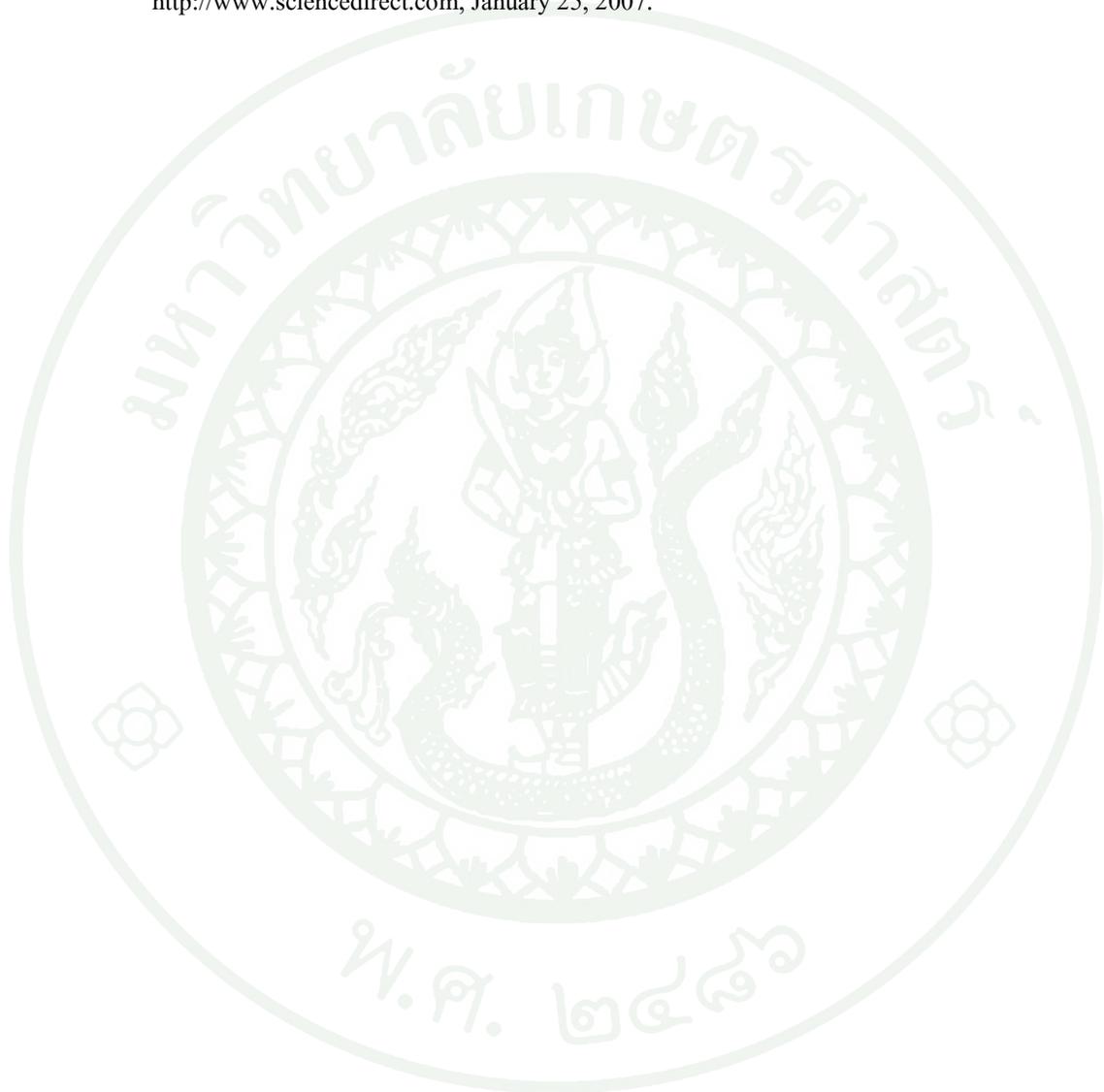
สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2537. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุนันทา สุภาวสิทธิ์. 2547. ผลการจัดกิจกรรมเล่นิทานโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่มีต่อความสามารถในการอ่านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านจองคำ จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

- สุนีย์ คำมาก. 2540. การศึกษาความพร้อมด้านการอ่านโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคุณธรรมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาพร แสนทวีสุข. 2541. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
ของครูอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโสตทัศนศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อ้างถึง
Beaty, R. 1971. **The Effects of Computerized on Young Children.** Boston: Houghton
Mifflin Company.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย.** สำนักวิชาการ
มาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อนงค์ วรพันธ์. 2546. **พัฒนาการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่า
นิทานประกอบท่าสมุดเล่มเล็ก.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์ (โพธิ์สุข). 2545. **สร้างเด็กให้เป็นอัจฉริยะ (Raising A Genius) เล่มที่ 2
กลยุทธ์สร้างเด็กให้ปัญญาเลิศ.** กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- Alessi, S. M. and S. R. Trollip. 1985. **Computer Based Instruction.** New Jersey: Prentice Hall,
Inc.
- Beaty, R. 1971. **The Effects of Computerized on Young Children.** Boston: Houghton Mifflin
Company.
- Brian, G. 1992. **Getting Started in Whole Language.** Canada: Ginn.
- Brown, F. 2000. **Computer Assisted Instruction in Mathematics can Improve Students Test
Scores: A Study.** NABSE Journal (18): 143.

- Cochrane, S. P. *et al.* 1984. **Reading Writing and Caring**. London: A Simon & Schuster.
- Dewey, J. 1963. **Experience and Education**. New York: Macmillan Publishing Company.
- Ford, M. P. 1998. **Young Children's Concept and Attitudes About Poetry**. Dissertation Abstracts International. 48 (7): 1652 - A.
- Frank, M. and A. Lawrence. 1954. **How to Help Your Child in School**. New York: Sismet Key Book, the New American Library.
- Gunning, T. G. 1993. **Creating Reading Instruction for all Children**. Boston: Allyn and Bacon.
- Navarro, J. 2003. Improve Attention Behavior in Children with a Computer Assisted Instruction Procedure. **International Journal of Psychology** (Online). <http://www.ingentaconnect.com>, May 21, 2003.
- Piaget, J. 1952. **The Origins of Intelligence in Children**. New York: International Universities.
- Sonnenschein, S. and K. Munsterman. 2002. The Influence of Home-Based Reading Interaction on 5-Year-olds' Reading Motivations and Early Literacy Development. **Early Childhood Research Quarterly** (Online). <http://www.sciencedirect.com>, January 25, 2007.
- Sullivan, B. S. and W. C. Martin. 1994. Enhancing Beginning Reader's Performance with Predictable Materials. **Education Resources Information Center** (Online). <http://www.eric.ed.gov>, May 31, 2007.
- Taylor. 1973. **Reading and Writing in The First School**. New York: Genge Allen and Urwin.

Yeh, S. S. 2003. An Evaluation of Two Approaches for Teaching Phonemic Awareness to Children in Head Start. **Early Childhood Research Quarterly** (Online).
<http://www.sciencedirect.com>, January 25, 2007.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. ดร.อรพรรณ บุตรกตัญญู
สาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ดร.ชวนพิศ ชุมคง
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา
3. อาจารย์อภิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์

(ตราครุฑ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร : 0-2579-7114

ที่ ศธ 0513.109/

วันที่ ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอทำหนังสือราชการเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

สิ่งที่แนบมาด้วย หนังสือราชการ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางสาวจินตนา ตันติสาครเขต นิสิตปริญญาโท สาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.ชลาริพ สમાหิโต และรศ.ดร.ปีทมาวดี เล่ห์มงค

ในการวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียนศรีอรุโณทัย อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(ผศ.ดร.ชลาริพ สમાหิโต)

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ตราครุฑ)

ที่ ศธ. 0513.109 /

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

มกราคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีอยุธยา

ด้วยนางสาวจินตนา ต้นติสาครเขต นิสิตปริญญาโท สาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.ชลาธิป สมหาหิโต และ รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล

การวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยจะเริ่มทำการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 เป็นต้นไป

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โทร. 0-2579-7114

(ตราครุฑ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร : 0-2579-7114

ที่ ศธ. 0513.109 /

วันที่ ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอนำหนังสือราชการเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

สิ่งที่แนบมาด้วย หนังสือราชการ จำนวน 3 ฉบับ

ด้วยนางสาวจินตนา ตันติสาครเขต นิสิตปริญญาโท สาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.ชลาริป์ สมหาหิโต และ รศ.ดร.ปีทมาวดี เต็มมงคล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ให้มีคุณภาพ เพื่อนำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือทางการวิจัย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงใคร่ขออนุญาตนำหนังสือราชการถึงผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. ดร.อรพรรณ บุตรกัตัญญ
2. ดร.ชวนพิศ ชุมคง
3. อ.อภิรัตน์ดา ทองแกมแก้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผศ.ดร.ชลาริป์ สมหาหิโต)

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ตราครุฑ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร : 0-2579-7114

ที่ ศธ. 0513.10901 /

วันที่ ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.อรพรรณ บุตรกตัญญู

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือในการทำวิจัย และแบบวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ด้วยนางสาวจินตนา ตันติสาครเขต นิสิตปริญญาโท สาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.ชลธิป สมานิติโต และ รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีการศึกษาผลของการใช้เครื่องมือในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จึงจำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนิสิตพิจารณาเห็นว่า ดร.อรพรรณ บุตรกตัญญู เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว เพื่อนำผลที่ได้จากการตรวจสอบเครื่องมือมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือทางการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนางสาวจินตนา ตันติสาครเขต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

โทร. (เบอร์โทรศัพท์ของนิสิต)

(ตราครุฑ)

ที่ ศธ. 0513.109 /

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือในการทำวิจัย และแบบวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ด้วยนางสาวจินตนา ดันติสาครเขต นิสิตปริญญาโท สาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัย” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.ชลาริป์ สมานิติโต และ รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีการศึกษาผลของการใช้เครื่องมือในการทดลองกับกลุ่ม ตัวอย่าง จึงจำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประจำตัวนิสิตพิจารณาเห็นว่า ดร.ชวนพิศ ชุมคง เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ ในการตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว เพื่อนำผลที่ได้จากการตรวจสอบเครื่องมือมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือทางการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนางสาวจินตนา ดันติสาครเขต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2579-7114

โทร. (เบอร์โทรศัพท์ของนิสิต)

ภาคผนวก ค

คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

หลักการและเหตุผล

การจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นการส่งเสริมทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถตอบสนองการเรียนรู้เป็นรายบุคคล โดยใช้คอมพิวเตอร์นำเสนอสื่อมัลติมีเดียที่เป็นตัวกระตุ้นความสนใจของเด็กเพื่อช่วยให้เด็กสามารถอ่านประสมคำภาษาไทยได้

จุดมุ่งหมาย

เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านประสมคำของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง

1. แผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นแผนที่สร้างขึ้นสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในชั้นอนุบาลปีที่ 3
2. การจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ใช้ระยะเวลา 6 สัปดาห์ ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 1 แผน รวมทั้งสิ้น 30 แผน ใช้เวลาวันละ 30 นาที
3. การจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ปฏิบัติดังนี้
 - 3.1 ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในอัตราส่วน 1 คน ต่อ 1 เครื่อง
 - 3.2 เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์
 - 3.3 ใส่แผ่นซีดีรอม เพื่อลงโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 - 3.4 รอสักครู่ เพื่อเข้าสู่โปรแกรมโดยอัตโนมัติ ซึ่งจะปรากฏบนหน้าจอ
 - 3.5 ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ตามคำแนะนำในการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

4. เนื้อหาออกเป็น 7 บท โดยแต่ละบทมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 คำที่ประสมด้วยสระอะ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กะทะ กะบะ กะลา และมะระ

บทที่ 2 คำที่ประสมด้วยสระอา มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กา ตา ขา และฝา

บทที่ 3 คำที่ประสมด้วยสระอิ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กะทิ กะปิ มะลิ และนาฬิกา

บทที่ 4 คำที่ประสมด้วยสระอี มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า สี อีกา ดี และฝาชี

บทที่ 5 คำที่ประสมด้วยสระอือ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า มือ ถือ สะดือ และหารื้อ

บทที่ 6 คำที่ประสมด้วยสระอุ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า ดู พายุ สุรา และจุฬา

บทที่ 7 คำที่ประสมด้วยสระอู มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า งู รู หู และปู

บทบาทเด็ก

เด็กเรียนรู้ตามแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

บทบาทครู

1. ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้เข้าใจ ชัดเจน ก่อนลงมือปฏิบัติ
2. จัดเตรียมสื่อคอมพิวเตอร์ให้พร้อม
3. จัดสภาพแวดล้อม เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้
4. อธิบายขั้นตอนในการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับเด็กให้เข้าใจชัดเจน
5. คอยดูแล ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำ ในขณะที่เด็กใช้คอมพิวเตอร์

คำแนะนำในการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. ปุ่มต่างๆ ที่ใช้ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

- คลิกเพื่อกลับไปหน้าที่ผ่านมาแล้ว
- คลิกเพื่อไปหน้าถัดไป
- คลิกเพื่อไปหน้าหลักของแต่ละบท
- คลิกเพื่อออกจากบทเรียน

2. เด็กเริ่มเรียนรู้จากบทที่ 1 ไปจนถึงบทที่ 7 ตามลำดับ

3. ในการจัดประสบการณ์แต่ละครั้ง จะจัดประสบการณ์ให้เด็กเพียงหนึ่งบทเรียนเท่านั้น

4. ในหนึ่งบทเรียนจะมีแผนการจัดประสบการณ์ทั้งหมด 4 แผน

5. เด็กต้องเริ่มเรียนรู้ที่บทเรียนก่อน เมื่อเรียนรู้จบในแต่ละบท และพร้อมแล้ว จึงค่อยเริ่มทำแบบฝึกหัด

6. เมื่อต้องการฟังการออกเสียงคำให้คลิกคำที่มีตัวอักษรสีแดง

7. ทุกครั้งที่เด็กฟังการออกเสียงคำแล้ว เด็กจะต้องอ่านตามเสียงที่ได้ยินทุกครั้ง

ภาคผนวก ง

คู่มือการใช้แบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย

คู่มือการใช้แบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย สำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ในชั้นอนุบาลปีที่ 3

2. แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยคำศัพท์ที่เป็นบัตรคำรูปสัตว์ จำนวน 7 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 บัตรคำรูปกระต่าย เป็นคำที่ประสมด้วยสระอะ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กะทะ กะบะ กะลา และมะระ

หมวดที่ 2 บัตรคำรูปปลา เป็นคำที่ประสมด้วยสระอา มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กา ตา ขา และฝา

หมวดที่ 3 บัตรคำรูปลิง เป็นคำที่ประสมด้วยสระอิ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า กะทิ กะปิ มะลิ และนาฬิกา

หมวดที่ 4 บัตรคำรูปหมี เป็นคำที่ประสมด้วยสระอี มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า สี อีกา ตี และฝ้าซี

หมวดที่ 5 บัตรคำรูปผีเสื้อ เป็นคำที่ประสมด้วยสระอือ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า มือ ถือ สะดือ และหารือ

หมวดที่ 6 บัตรคำรูปเสือ เป็นคำที่ประสมด้วยสระอุ มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า ดู พายุ สุรา และจุฬา

หมวดที่ 7 บัตรคำรูปหมู เป็นคำที่ประสมด้วยสระอู มีคำศัพท์ 4 คำ คือ คำว่า งู รู และปู

3. การดำเนินการทดสอบ ดำเนินการทดสอบกับเด็กเป็นรายบุคคล จำนวน 30 คน ใช้เวลาทดสอบคนละประมาณ 5 นาที วันละ 1 บท จากบทที่ 1-7 ตามลำดับ จำนวน 4 คำต่อวัน

4. การดำเนินการทดสอบจะทดสอบก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

วิธีดำเนินการ

1. ครูเตรียมแบบทดสอบ วันละ 1 บท เริ่มจากบทที่ 1 จนถึงบทที่ 7 ตามลำดับ
2. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับรูปภาพของแบบทดสอบว่าเป็นสัตว์ชนิดใด หลังจากนั้นครูอธิบายขั้นตอน และวิธีการอ่านที่ถูกต้อง ให้นักเรียนทราบ
3. ครูเปิดให้เด็กอ่านคำศัพท์ทีละ 1 คำ จนครบ 4 คำ
4. เมื่อเด็กหนึ่งคนอ่านครบ ให้บันทึกคะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยทุกครั้ง แล้วนำเด็กกลับเข้าชั้นเรียน และรับเด็กคนต่อไปมาทำการทดสอบจนครบ 30 คน

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนนจะแบ่งตามระดับผลการอ่านเป็น 2 ระดับ คือ ระดับคะแนน 1 และระดับคะแนน 0 โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

เด็กอ่านประสมคำได้ถูกต้อง ให้คะแนน 1 คะแนน
(หมายถึง เด็กอ่านออกเสียงประสมคำ ครบทั้งพยัญชนะ และสระ ได้ถูกต้อง)

เด็กอ่านไม่ได้ หรืออ่านประสมคำไม่ถูกต้อง ให้คะแนน 0 คะแนน
(ในกรณีที่เด็กไม่ได้อ่านออกเสียงประสมคำ ครบทั้งพยัญชนะและสระ ในครั้งแรก ครูต้องอธิบายให้เด็กทราบอีกครั้ง และให้โอกาสเด็กในการทดสอบอีกครั้ง)

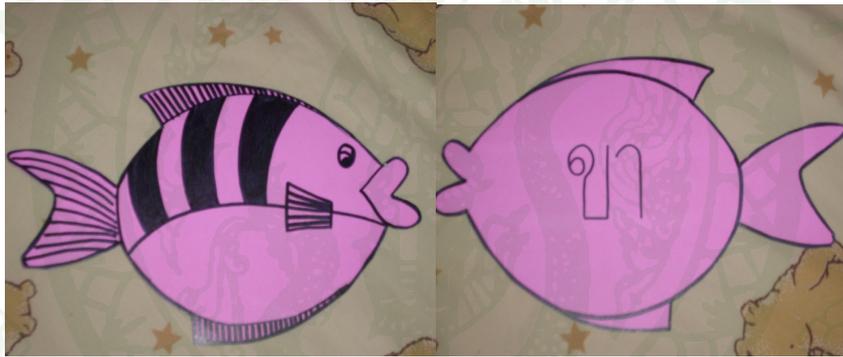

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างแบบทดสอบทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทย

ภาพผนวกที่ 1 บัตรคำรูปกระต่าย

ภาพผนวกที่ 2 บัตรคำรูปปลา

ภาพผนวกที่ 3 บัตรคำรูปกบ

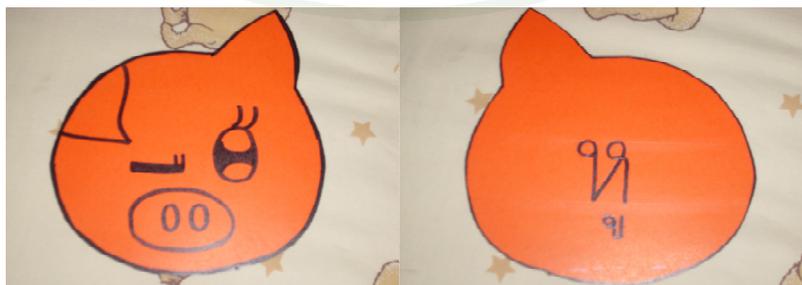
ภาพผนวกที่ 4 บัตรคำรูปหมี

ภาพผนวกที่ 5 บัตรคำรูปผีเสื้อ

ภาพผนวกที่ 6 บัตรคำรูปเสือ

ภาพผนวกที่ 7 บัตรคำรูปหมู

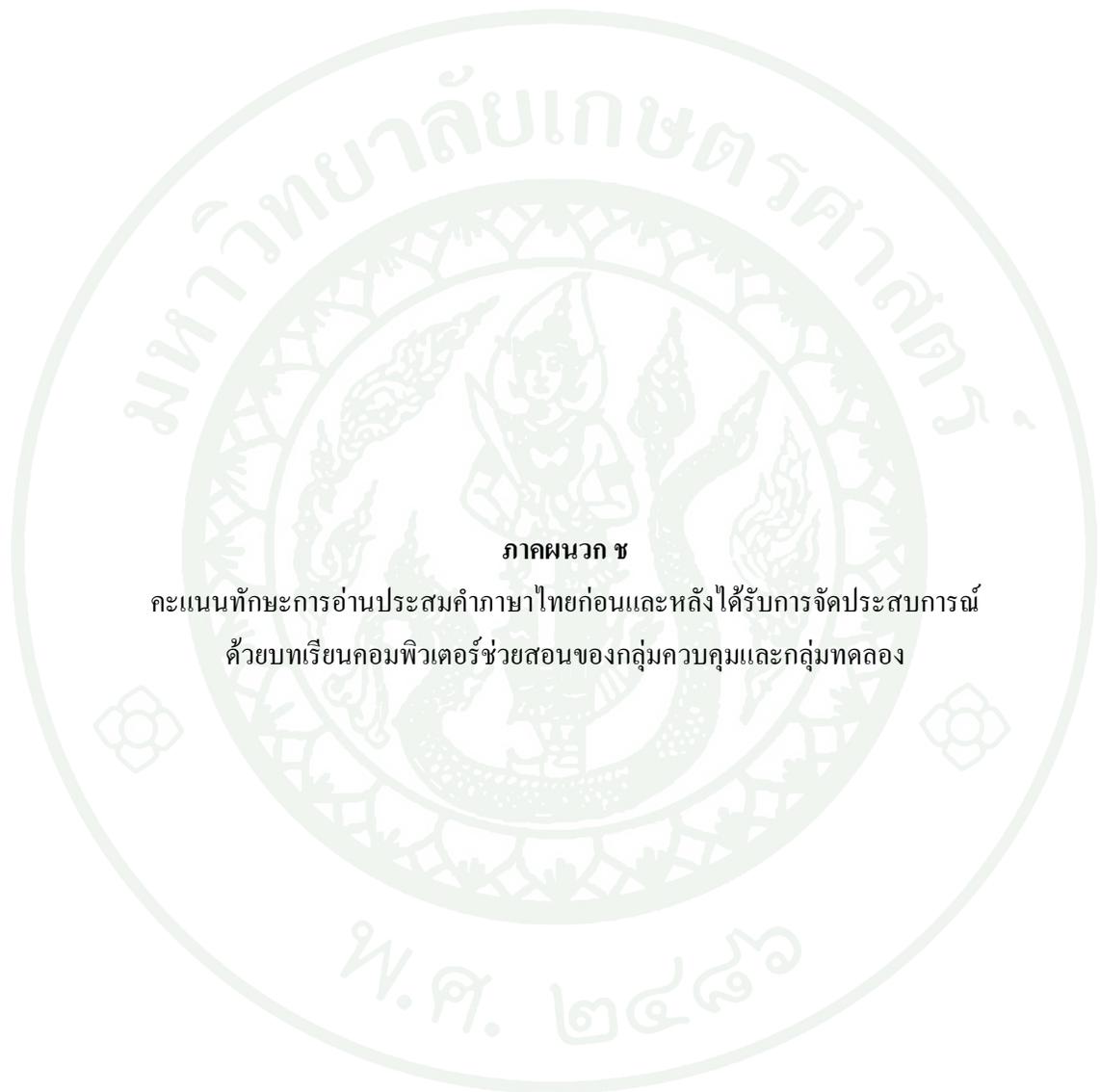
ภาคผนวก ฉ
ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตารางผนวกที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

รายการทดสอบ (คำศัพท์)	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการวิเคราะห์
	คนที่				
	1	2	3		
กะทะ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
กะบะ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
กะลา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
มะระ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
กา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ตา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ขา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ฝา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
กะทิ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
กะปิ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
มะลิ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
นาฬิกา	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
สี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
อิก้า	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ตี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ฝาชี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
มือ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ถ่อ	1	0	1	0.67	สอดคล้อง
สะดือ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
हार्री	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
ดู	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
พายุ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
สุรา	1	0	1	0.67	สอดคล้อง
จูปา	1	0	1	0.67	สอดคล้อง

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

รายการทดสอบ (คำศัพท์)	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการวิเคราะห์
	คนที่				
	1	2	3		
ง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ร	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ห	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ป	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก ช

คะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์
ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ตารางผนวกที่ 2 คะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัด
ประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของกลุ่มควบคุม

(n=15)

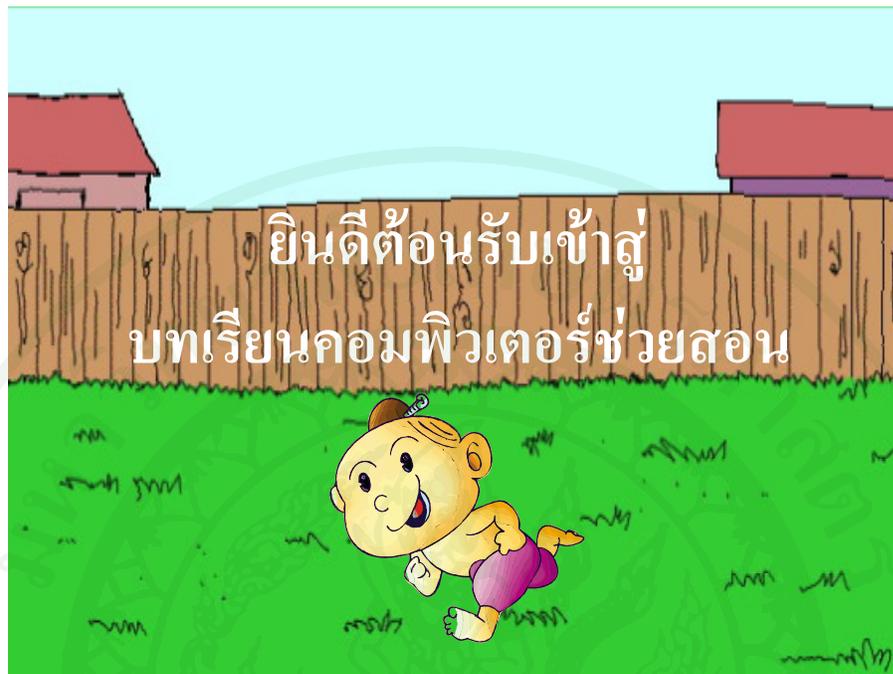
ลำดับที่	คะแนนของกลุ่มควบคุม	
	ก่อน	หลัง
เด็กคนที่ 1	4	7
เด็กคนที่ 2	6	9
เด็กคนที่ 3	5	8
เด็กคนที่ 4	8	12
เด็กคนที่ 5	6	8
เด็กคนที่ 6	12	14
เด็กคนที่ 7	10	16
เด็กคนที่ 8	10	13
เด็กคนที่ 9	16	18
เด็กคนที่ 10	20	23
เด็กคนที่ 11	19	21
เด็กคนที่ 12	20	22
เด็กคนที่ 13	23	25
เด็กคนที่ 14	24	25
เด็กคนที่ 15	18	23

ตารางผนวกที่ 3 คะแนนทักษะการอ่านประสมคำภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัด
 ประสบการณ์ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของกลุ่มทดลอง

(n=15)

ลำดับที่	คะแนนของกลุ่มทดลอง	
	ก่อน	หลัง
เด็กคนที่ 1	4	15
เด็กคนที่ 2	6	17
เด็กคนที่ 3	8	20
เด็กคนที่ 4	8	21
เด็กคนที่ 5	5	19
เด็กคนที่ 6	16	22
เด็กคนที่ 7	10	20
เด็กคนที่ 8	12	23
เด็กคนที่ 9	17	25
เด็กคนที่ 10	25	27
เด็กคนที่ 11	19	26
เด็กคนที่ 12	23	27
เด็กคนที่ 13	25	27
เด็กคนที่ 14	20	27
เด็กคนที่ 15	21	27

สารบัญ

บทที่ 1 สระอะ

บทที่ 4 สระอี

บทที่ 2 สระอา

บทที่ 5 สระอือ

บทที่ 3 สระอิ

บทที่ 6 สระอุ

บทที่ 7 สระอู

บทที่ 1

สระอะ

บทเรียน

แบบฝึกหัด

กะ

กอ - อก = กะ

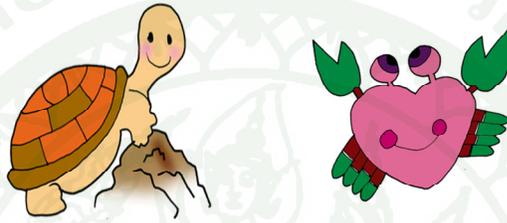
ระ

รอก - อก = ระ

บทเรียนคำและภาพ

สระอะ

กะทะ

มะระ

Navigation icons: Home, Down Arrow, Left Arrow

แบบฝึกหัด
สระอะ

จับคู่ภาพกับคำ

พิมพ์คำ

Navigation icons: Home, Down Arrow

กะทะ

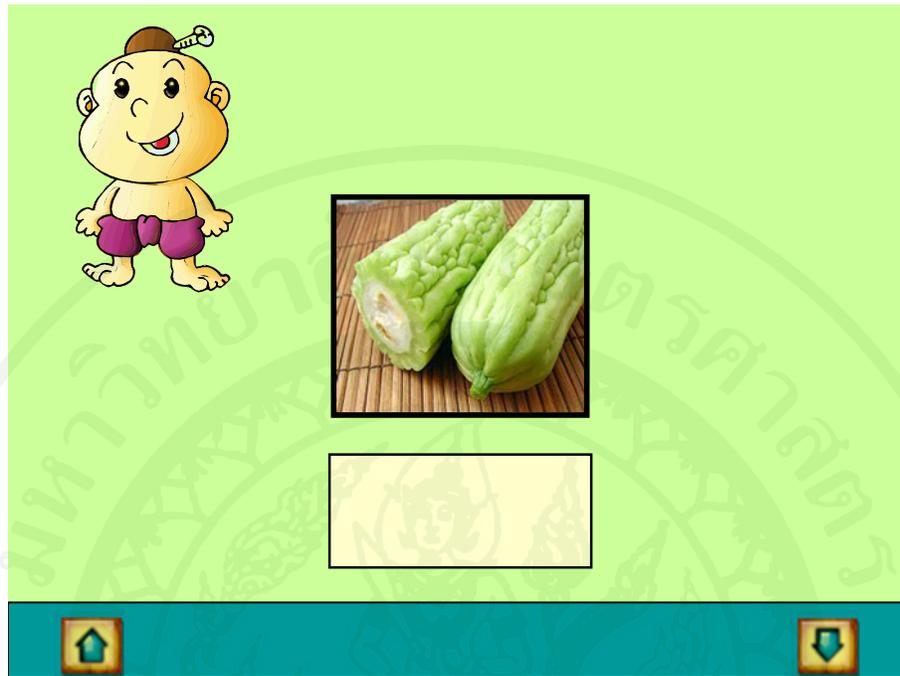
กะบะ

กะลา

มะระ

ต้องการออกจากโปรแกรมใช่หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวจินตนา ตันติสาครเขต
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดระนอง
ประวัติการศึกษา	ระดับปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา (การประถมศึกษา) ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา
ประวัติการทำงาน	โรงเรียนจรเกียรติพัฒนา จังหวัดภูเก็ต - สอนวิชาภาษาไทย และวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - สอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติ Headstart International School จังหวัดภูเก็ต - สอนวิชาภาษาไทย Year 2 – Year 8